

ΑΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΘΕΜΑ: ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ: ΚΑΠΝΙΣΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ ΤΟΥ
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ **ΑΜ:5366**

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΚΟΣ ΤΑΒΕΡΝΑΡΑΚΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

1.1 Έννοια - Νομικά χαρακτηριστικά	1
1.2 Διαδικασία Ίδρυσης – Δημοσιότητα	2
1.3 Περί του καταστατικού της Α.Ε	2
1.4 Κάλυψη του Μετοχικού Κεφαλαίου	5
1.5 Έγκριση του καταστατικού και παροχή αδείας	5
1.6 Δημοσιότητα	6
1.7 Όργανα Διοίκησης της Α.Ε.	6

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η Λογιστική κατά την Σύσταση της Ανώνυμης Εταιρείας

2.1 Γενικά	9
2.2 Έξοδα σύστασης	10
2.3 Λογαριασμοί του Ε.Γ.Λ.Σ. που αφορούν την σύσταση της Α.Ε	10
2.4 Εγγραφές Σύστασης της Α.Ε.	11

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΜΕΤΟΧΕΣ – ΙΔΡΥΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ - ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ

3.1 Γενικά	23
3.2 Διακρίσεις των μετοχών	23
3.3 Ίδρυτικοί τίτλοι – διακρίσεις	25
3.4 Ομολογίες – διακρίσεις	26

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Η Αύξηση και η Μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου

4.1 Η αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου	27
4.2 Η μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου	31

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΑΣΚΗΣΗ	34
---------------	-----------

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΑΝΑΛΥΣΗ & ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΕΓΛΣ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΞΕΝΟΣ 1999
- Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ. Θ.ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ – ΝΙΚ.ΠΟΜΟΝΗΣ 2004
- ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΔΟ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ
- ΠΗΓΕΣ INTERNET . ΤΑΧΗΕΑΒΕΝ – ΦΟΡΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ – ΕΡΣΙΛΟΝ ΝΕΤ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

1.1 Έννοια - Νομικά χαρακτηριστικά

Η ανώνυμη εταιρεία είναι εμπορική εταιρεία με νομική προσωπικότητα που ανήκει στις κεφαλαιουχικές εταιρείες. Είναι αμιγώς κεφαλαιουχική εταιρεία και συγκεντρώνει όλα τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά.

Το κεφάλαιο της, που καλείται Μετοχικό Κεφάλαιο, διαιρείται σε ίσα και μεταβιβάσιμα μερίδια, τις μετοχές. Κάθε πρόσωπο που αναλαμβάνει μετοχές γίνεται εταίρος-Μέτοχος της εταιρείας και ευθύνεται μέχρι του ποσού της εισφοράς του, χωρίς να έχει ουδεμία ευθύνη για τις εταιρικές υποχρεώσεις.

Η ανώνυμη εταιρεία τηρώντας προϋποθέσεις, όπως θα αναλυθούν στα επόμενα κεφάλαια, δύναται να εισαγάγει τις μετοχές της στο Χρηματιστήριο Αξιών. Σε αυτή την περίπτωση, τα πρόσωπα των Μετοχών αλλάζουν διαρκώς καθόσον οι μεταβιβάσεις των μετοχών είναι στις περισσότερες των περιπτώσεων συνεχείς.

Αναλυτικότερα, τα βασικά νομικά χαρακτηριστικά της ανώνυμης εταιρείας είναι τα εξής:

α) Η ανώνυμη εταιρεία έχει νομική προσωπικότητα την οποία αποκτά με την καταχώρηση έγκρισης του καταστατικού στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών. Ως νομικό πρόσωπο η ανώνυμη εταιρεία είναι φορέας δικαιωμάτων και υποχρεώσεων για την εκτέλεση των οποίων έχει ανάγκη από όργανα, δηλαδή πρόσωπα που συλλογικά ή ατομικά έχουν αρμοδιότητα δράσης, δράση η οποία θεωρείται ότι γίνεται από την εταιρεία.

β) Η ανώνυμη εταιρεία είναι πάντα εμπορική από το νόμο, ανεξάρτητα αν ο σκοπός της είναι η άσκηση εμπορικής επιχείρησης ή όχι. Ως εκ τούτου οι πράξεις της είναι πάντα εμπορικές.

γ) Η ανώνυμη εταιρεία έχει αμιγώς κεφαλαιουχικό χαρακτήρα. Γι' αυτήν έχει κυρίως σημασία η καταβολή της εισφοράς και όχι τα πρόσωπα των Μετόχων. Έτσι οι Μέτοχοι θα μπορούσαν να έχουν ποικίλες επιδιώξεις εισερχόμενοι στην εταιρεία (π.χ. κερδοσκοπικούς ή ανταγωνιστικούς). Τα προβλήματα που θα μπορούσαν να δημιουργηθούν από την ανεξέλεγκτη εισδοχή τέτοιων προσώπων σε οποιαδήποτε άλλη μορφή εταιρείας, στην ανώνυμη δεν υφίστανται λόγω της κεφαλαιουχικής της συγκρότησης αλλά και λόγω του δικαίου που την διέπει, που είναι ως επί το πλείστον αναγκαστικό δίκαιο για παροχή ασφαλείας τόσο στους συναλλασσόμενους τρίτους με την εταιρεία, όσο και στους μικρομετόχους.

1.2 Διαδικασία Ίδρυσης - Δημοσιότητα

Προϋποθέσεις ίδρυσης

Η ύπαρξη μιας ανώνυμης Εταιρείας προκύπτει κατά κύριο λόγο από την ίδρυση μιας νέας εταιρείας. Ανώνυμη Εταιρεία προκύπτει όμως και από μετατροπή ενός άλλου τύπου εταιρείας σε Ανώνυμη Εταιρεία.

Προϋποθέσεις για τη σύσταση μιας ανώνυμης εταιρείας είναι κατά σειρά οι εξής:

- α) Σύσταση καταστατικού
- β) Κάλυψη του Μετοχικού Κεφαλαίου
- γ) Έγκριση του καταστατικού και παροχή αδείας από την Δημόσια Διοίκηση,
- δ) Τήρηση διατυπώσεων Δημοσιότητας.

1.3 Περί του καταστατικού της Α.Ε.

Όπως στο προηγούμενο κεφάλαιο αναφέρθηκε, μία από τις απαραίτητες προϋποθέσεις ίδρυσης της Α.Ε. είναι να συναφθεί σύμβαση μεταξύ δύο τουλάχιστον προσώπων, φυσικών ή νομικών, που περιλαμβάνει και τη σύσταση καταστατικού.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 2190, το καταστατικό πρέπει να είναι συμβολαιογραφικό έγγραφο, που αποτελεί συστατικό στοιχείο για την ίδρυση της Εταιρείας, και υπογράφεται από τους ιδρυτές.

Στο άρθρο 2 ο Νόμος 2190 προβλέπει το ελάχιστο περιεχόμενο του καταστατικού που είναι υποχρεωτικό, με την έννοια αν για ένα θέμα από τα προβλεπόμενα στο Νόμο δεν έχει γίνει ρύθμιση, η Διοίκηση οφείλει να μην εγκρίνει στο καταστατικό. Πέρα από τα υποχρεωτικά, οι ιδρυτές μπορεί να προβλέψουν στο καταστατικό και άλλα θέματα, εφόσον οι προβλεπόμενες ρυθμίσεις δεν αντίκεινται στο Νόμο. Καταλήγοντας στο καταστατικό της Α. Ε. πρέπει να αναγράφονται υποχρεωτικά διατάξεις για τα εξής στοιχεία:

A. Για την εταιρική επωνυμία της εταιρείας.

Η επωνυμία σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν. 2190/1920 λαμβάνεται από το αντικείμενο της εταιρείας. Σε περίπτωση που ο σκοπός της εταιρείας εκτείνεται σε πολλά αντικείμενα η επωνυμία μπορεί να λαμβάνεται από τα κυριότερα από αυτά. Στην επωνυμία δύναται να περιέχεται και το ονοματεπώνυμο κάποιου ιδρυτού ή άλλου φυσικού προσώπου ενώ πρέπει να περιέχονται και οι λέξεις "Ανώνυμη Εταιρεία".

Ο σκοπός της Α.Ε. αφορά το αντικείμενο της δραστηριότητας το οποίο χαρακτηρίζει την Α.Ε. Το αντικείμενο μπορεί να είναι ευρύ ή πολλαπλό, δεν μπορεί όμως να είναι αόριστο ή γενικό (λ.χ. εμπορία γενικά). Ο σκοπός της Α.Ε. πρέπει να είναι νόμιμος και να μην αντιβαίνει στα χρηστά ήθη. Προσθήκη νέου αντικειμένου απαιτεί τροποποίηση του Καταστατικού ενώ δεν συνεπάγεται αναγκαίως μεταβολή της εταιρικής επωνυμίας.

B. Για την έδρα της εταιρείας.

Ως έδρα της εταιρείας πρέπει να ορίζεται ένας Δήμος ή μία Κοινότητα της Ελληνικής Επικράτειας. Δεν είναι απαραίτητο να αναγράφεται η ακριβής διεύθυνση, αν όμως αναγραφεί, σε περίπτωση αλλαγής της, ακόμα και στον ίδιο Δήμο ή Κοινότητα, απαιτείται τροποποίηση του Καταστατικού. Το ίδιο φυσικά απαιτείται και σε αλλαγή Δήμου ή Κοινότητας.

Γ. Για τη διάρκεια της εταιρείας.

Η Α.Ε. πρέπει να έχει ορισμένη διάρκεια μετά την πάροδο της οποίας λύνεται. Ο νόμος δεν καθορίζει ανώτατο ή κατώτατο όριο διάρκειας. Η διάρκεια της Α.Ε. παρατείνεται με απόφαση της Γ.Σ. που πρέπει να ληφθεί πριν από τη λήξη της διάρκειας και να ληφθεί με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.

Δ. Για το ύψος και τον τρόπο καταβολής του Μετοχικού Κεφαλαίου.

Το Μετοχικό Κεφάλαιο αναγράφεται πάντοτε σε χρήμα ακόμη και στην περίπτωση που εισφορές των μετόχων συνίστανται σε είδος.

Το μέρος του Κεφαλαίου που ισούται με το ελάχιστο όριο του Μ.Κ. για τις Α.Ε. είναι από 1/1/2002 60.000 ευρώ (άρθρο 8, του Ν. 2190/1920 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 11, παρ. 1 του Ν. 2842/2000).

Ε. Για το είδος των μετοχών, καθώς και για τον αριθμό, την ονομαστική αξία και την έκδοσή τους.

Οι μετοχές της Α.Ε. μπορεί να είναι ανώνυμες ή ονομαστικές, ανάλογα με το τι επιθυμούν οι ιδρυτές. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι καθίσταται υποχρεωτικό με βάση είτε το αντικείμενο της Α.Ε. είτε την διάρθρωση του ενεργητικού της, οι μετοχές να είναι ονομαστικές για τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 11α του Ν. 2190/1920 (τραπεζικές, ασφαλιστικές κλπ.), στο άρθρο 24 του Ν. 2214/1994, στα άρθρα 3 και 4 του Π.Δ. 310/96, κλπ.

Η ονομαστική αξία των μετοχών δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριάντα (0,30) λεπτών ευρώ.

Οι μετοχές μπορεί να είναι κοινές ή προνομιούχες με δικαίωμα ή χωρίς δικαίωμα ψήφου. Το Καταστατικό μπορεί να επιτρέπει ή να απαγορεύει τη μετατροπή ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμες ή ανωνύμων σε ονομαστικές.

ΣΤ. Για τη σύγκλιση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τα θέματα του Δ.Σ. καθορίζονται από τα άρθρα 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 του Ν. 2190/1920.

Περιληπτικά στο Καταστατικό πρέπει να καθορίζεται ο αριθμός των μελών του Δ.Σ. (κατώτερος και ανώτερος) και ο χρόνος θητείας ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει την εξαετία. Επίσης τα μέλη του Δ.Σ. που μπορεί να είναι μέτοχοι ή μη, είναι πάντοτε επανεκλέξιμοι και ελεύθερα ανακλητοί. Το Δ.Σ. επιτρέπεται εφόσον ορίζεται από το Καταστατικό να συνεδριάζει και σε τόπο εκτός της έδρας στην ημεδαπή ή μετά από ειδική άδεια του Υπουργού Εμπορίου στην αλλοδαπή.

Ζ. Για τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των Γενικών Συνελεύσεων.

Τα θέματα αυτά καθορίζονται από τις διατάξεις των άρθρων 25,26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35γ του Ν. 2190/1920. πλέον των υποχρεωτικών διατάξεων των άρθρων αυτών το Καταστατικό μπορεί να καθορίζει και άλλα πρόσωπα (εκτός του ταμείου της εταιρείας του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων και των τραπεζών

που βρίσκονται στην Ελλάδα) στα οποία μπορούν να κατατεθούν οι μετοχές προκειμένου οι κάτοχοί τους να λάβουν μέρος. Στις συνελεύσεις. Επίσης το Καταστατικό μπορεί να καθορίζει και άλλα θέματα (πλην των οριζόμενων στο άρθρο 29 παρ. 3) για τα οποία προκειμένου να ληφθεί απόφαση απαιτείται αυξημένη απαρτία και θέματα (πλην των καθοριζόμενων από την παρ. 2 του άρθρου 31) για τα οποία προκειμένου να ληφθεί απόφαση απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία.

Η. Για τους ελεγκτές.

Σχετικά με τις διατάξεις των άρθρων 30,31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40ε.

Θ. Για τα δικαιώματα των μετόχων.

Σχετικά οι διατάξεις των άρθρων 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17.

Ι. Για τον ισολογισμό και τη διάθεση των κερδών.

Σχετικά οι διατάξεις των άρθρων 41, 42, 43, 44, 45, 46α.

ΙΑ. Για τη λύση και την εκκαθάριση της περιουσίας της.

Σχετικά οι διατάξεις των άρθρων 47, 48, 49.

ΙΒ. Λοιπά στοιχεία.

Επίσης υποχρεωτικά το Καταστατικό πρέπει να αναφέρει:

- Τα ατομικά στοιχεία των φυσικών ή Νομικών Προσώπων που υπέγραψαν το Καταστατικό της εταιρείας ή στο όνομα και για λογαριασμό των οποίων έχει υπογραφεί το Καταστατικό αυτό.
 - Η προϋπόθεση αυτή είναι αυτονόητη με μόνο το γεγονός ότι το Καταστατικό της Α.Ε. συντάσσεται από συμβολαιογράφο και συνεπώς επιβάλλεται η αναγραφή όλων των στοιχείων των συμβαλλομένων. Αν μεταξύ των ιδρυτών υπάρχει και νομικό πρόσωπο, το Καταστατικό περιέχει και τη νομιμοποίηση των εκπροσώπων της.
 - Το συνολικό ποσό, τουλάχιστον κατά προσέγγιση, όλων των δαπανών που απαιτήθηκαν για τη σύσταση της εταιρείας και βαρύνουν αυτή. Τέτοιες δαπάνες είναι οι αμοιβές του συμβολαιογράφου και του δικηγόρου, ο Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου, τα τέλη δημοσίευσης του Καταστατικού στο Φ.Ε.Κ. και σε περίπτωση εισφοράς σε είδος ακινήτων ο φόρος μεταβίβασης ακινήτων
- Εκτός από τα παραπάνω που αφορούν στο υποχρεωτικό περιεχόμενο του Καταστατικού και προκύπτουν από το άρθρο 2 του Ν. 2190/1920 στο Καταστατικό μπορεί να περιληφθούν και διατάξεις προαιρετικού χαρακτήρα που είναι απαραίτητες για την έναρξη και τη συνέχιση της λειτουργίας της Α.Ε. Τέτοιου είδους διατάξεις που τίθενται σε καταστατικά είναι:

α. Ο ορισμός των μελών του πρώτου διοικητικού συμβουλίου μέχρι την πρώτη τακτική γενική συνέλευση, χωρίς όμως να γίνεται συγχρόνως και συγκρότηση σε σώμα δηλαδή να καθορίζεται ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, ο Δ/νων Σύμβουλος κλπ.

β. Ο ορισμός των ελεγκτών της πρώτης εταιρικής χρήσης.

γ. Η παροχή δικαιώματος στο Δ.Σ. ή στη Γ.Σ. της αύξησης του Μ.Κ. σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 13 του Ν. 2190/1920.

γ. Η δυνατότητα εκλογής από το Δ.Σ. προσωρινού μέλους μέχρι την προσεχή Γ.Σ. σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή άλλου λόγου αποχώρησης μέλους του Δ.Σ. Η δυνατότητα αυτή υπάρχει εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον τρία.
δ. Η ανάθεση εκπροσώπησης της Α.Ε. είτε γενικά είτε για ορισμένες πράξεις σε ένα ή σε περισσότερα μέλη του Δ.Σ. ή σε άλλα πρόσωπα.

1.4 Κάλυψη του Μετοχικού Κεφαλαίου

Η κάλυψη του Μετοχικού Κεφαλαίου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη σύσταση της Ανώνυμης Εταιρείας, γιατί σε αντίθετη περίπτωση δεν είναι δυνατόν να υπάρξει εταιρεία.

Ως κάλυψη του Μετοχικού Κεφαλαίου νοείται η ανάληψη από τους Μετόχους της υποχρέωσης καταβολής εισφοράς ίσης με την ονομαστική αξία της μετοχής ή των μετοχών που αναλαμβάνουν. Η κάλυψη του Μετοχικού Κεφαλαίου πρέπει να είναι ολοσχερής, να γίνει δηλαδή ανάληψη όλων των μετοχών από Μετόχους. Απαγορεύεται η διάθεση των μετοχών σε τιμή κατώτερη από την αναγραφόμενη ονομαστική αξία (κάτω από το άρθρο), γιατί δεν θα ήταν δυνατόν να συγκεντρωθεί το αναγραφόμενο στο καταστατικό ύψος Μετοχικού Κεφαλαίου. Αντίθετα επιτρέπεται η διάθεση σε τιμή ανώτερη της ονομαστικής (πάνω από το άρθρο).

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 2190 που αφορά το Μετοχικό Κεφάλαιο, η κάλυψη μπορεί να πραγματοποιηθεί:

α) Με σύμβαση μεταξύ των ιδρυτών, ιδιωτική άμεση κάλυψη, με απλή διαδικασία κατά την οποία οι μετοχές αναλαμβάνονται μόνον από τους ιδρυτές. Όπως και στο κεφάλαιο για τα γενικά χαρακτηριστικά της Α.Ε. αναφέρθηκε από την με τη διαδικασία αυτή προκύπτουσες Α.Ε., είναι μικρές εταιρείες επονομαζόμενες και οικογενειακές, αφού το συνηθέστερο είναι οι μετοχές να αναλαμβάνονται από μέλη μιας οικογένειας.

β) Με δημόσια εγγραφή, διαδοχική κάλυψη. Στην περίπτωση αυτή το Μετοχικό Κεφάλαιο καλύπτεται μερικώς από τους ιδρυτές και μερικώς από τρίτα πρόσωπα ή αποκλειστικά από τρίτα πρόσωπα. Η διαδικασία κάλυψης σ' αυτή την περίπτωση είναι πολυπλοκότερη της προηγούμενης περίπτωσης. Συγκεκριμένα μετά τη σύναψη του καταστατικού, οι ιδρυτές απευθύνουν δημόσια πρόσκληση προς το κοινό να αναλάβει το σύνολο ή το υπόλοιπο των μετοχών της Α.Ε. Η πρόσκληση δημοσιεύεται στον τύπο και περιέχει λεπτομέρειες για τα βασικά στοιχεία της εταιρείας. Η κάλυψη με δημόσια εγγραφή απαιτεί πρόσθετες προϋποθέσεις και διατυπώσεις για την προστασία κυρίως των μικρών αποταμιευτών.

α) Η εταιρεία πρέπει να έχει κατώτερο ύψος κεφαλαίου 300.000 €.

β) Για την ίδρυση της εταιρείας πρέπει να προηγηθεί άδεια της επιτροπής κεφαλαιαγοράς.

γ) Η κάλυψη να γίνει μέσω Τράπεζας ή ανώνυμης Χρηματιστηριακής Εταιρείας.

δ) Η Α.Ε. είναι υποχρεωμένη μέσα σε ένα χρόνο από τη σύσταση της να ζητήσει την εγγραφή των μετοχών της στο χρηματιστήριο αξιών.

1.5 Έγκριση του καταστατικού και παροχή αδείας

Το άρθρο 4 του Ν. 2190 θέτει ως απαραίτητη προϋπόθεση για την ίδρυση της ανώνυμης εταιρείας, την έγκριση του καταστατικού της και την παροχή αδείας από τη Διοίκηση, προκειμένου να προστατευθεί η ασφάλεια των συναλλαγών. Αρμόδιο όργανο για έγκριση και παροχή αδείας είναι ο Υπουργός Εμπορίου σύμφωνα με το

άρθρο 4, ο οποίος ελέγχει μόνον τη νομιμότητα του περιεχομένου του καταστατικού και της κάλυψης του κεφαλαίου και δεν μπορεί να απορρίψει μία αίτηση προβάλλοντας λόγους σκοπιμότητας. Από το 1970, με το νομοθετικό διάταγμα για τη διοικητική αποκέντρωση, η αρμοδιότητα έγκρισης μετατέθηκε στους κατά τόπους αρμόδιους Νομάρχες, στη Νομαρχία των οποίων εδρεύει η κάθε εταιρεία. Για ορισμένες όμως κατηγορίες εταιρειών η αρμοδιότητα έγκρισης παροχής παραμένει στον Υπουργό. Αυτές είναι:

Οι τραπεζικές και Ασφαλιστικές ανώνυμες Εταιρείες, οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, οι εταιρίες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων, οι ανώνυμες χρηματοπιστηριακές εταιρείες, οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης (Leasing), οι εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring), οι αθλητικές ανώνυμες εταιρείες και οι κοινές ανώνυμες εταιρείες από τη στιγμή που οι μετοχές τους έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο.

Να τονιστεί ακόμη ότι ίδια διαδικασία έγκρισης απαιτείται για κάθε τροποποίηση του καταστατικού της εταιρείας.

1.6 Δημοσιότητα

Η Δημοσιότητα της ανώνυμης εταιρείας γίνεται με δύο μέσα. Πρώτον μέσον δημοσιότητας είναι το Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών, στο οποίο ο Νομάρχης της έδρας καταχωρεί την απόφαση ίδρυσης της Α.Ε, οπότε και λαμβάνει αριθμό Μ.Α.Ε. Από της καταχώρησης αυτής η Α.Ε. αποκτά νομική προσωπικότητα. Δεύτερο μέσο δημοσιότητας αποτελεί η δημοσίευση, της καταχώρησης στο Μ.Α.Ε., στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στο "Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.". Η δημοσίευση αυτή γίνεται με καταβολή παράβολου από την εταιρεία στο Δημόσιο Ταμείο.

1.7 Όργανα Διοίκησης της Α.Ε.

Η Α.Ε. ως φορέας δικαιωμάτων και υποχρεώσεων έχει ανάγκη από όργανα διοίκησης. Τα όργανα της Α.Ε. είναι σύμφωνα με το Νόμο:

α) Το Διοικητικό Συμβούλιο

β) Η Γενική Συνέλευση

γ) Οι ελεγκτές

Ο Νόμος 2190 αναφέρεται διεξοδικά στον τρόπο σύγκλησης, λήψης απόφασης και στις αρμοδιότητες των οργάνων αυτών. Τα συγκεκριμένα άρθρα του Ν. 2190 είναι:

Τα άρθρα 18-24 αφορούν το Διοικητικό Συμβούλιο

Τα άρθρα 25-35 αφορούν τη Γενική Συνέλευση

Τα άρθρα 36-38 αφορούν τους Ελεγκτές.

Στο παρόν κεφάλαιο θα γίνει μία γενική αναφορά για τις αρμοδιότητες, τρόπους σύγκλησης και λήψης απόφασης των οργάνων αυτών.

1.7.1 Περί του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Ε.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το όργανο με το οποίο ασκείται η διαχείριση και η εκπροσώπηση της εταιρείας. Η εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ανήκει αποκλειστικά στην αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων. Το καταστατικό της Α.Ε. μπορεί να προβλέπει ποια θα είναι τα πρώτα μέλη του Δ.Σ.

προσωρινά και μέχρι την πρώτη μετά την ίδρυση Γενική Συνέλευση. Ως μέλη του Δ.Σ. μπορεί να ορισθούν και μη Μέτοχοι. Τα ονόματα των μελών του Δ.Σ. δημοσιεύονται στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών και στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως. Το καταστατικό κάθε ανώνυμης εταιρείας πρέπει να ρυθμίζει με λεπτομέρεια τα θέματα που αφορούν στη σύνθεση, λειτουργία και αρμοδιότητες του Δ.Σ. Σύμφωνα με το άρθρο 22 του Ν. 2190 το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε πράξη που αφορά τη διοίκηση και τη διαχείριση της περιουσίας της ανώνυμης εταιρείας και την επιδίωξη του σκοπού της, εκτός αν από το Νόμο κάποιες από τις αρμοδιότητες αυτές υπάγονται στην εξουσία της Γενικής Συνέλευσης. Το Δ.Σ. πρέπει να συνεδριάζει τουλάχιστον μια φορά το μήνα στον τόπο της έδρας της εταιρείας. Έχει απαρτία και λαμβάνει νόμιμη απόφαση όταν παρίστανται τουλάχιστον τα μισά μέλη του συν ένα, και οι παρόντες δεν μπορεί να είναι λιγότεροι από τρεις. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών, εκτός αν ο Νόμος προβλέπει μεγαλύτερη πλειοψηφία. Η ιδιότητα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου παύει όταν ανακληθεί από τη Γενική Συνέλευση επίσης με την παραίτησή τους, το θάνατο και τη δικαστική ή νόμιμη απαγόρευση τους.

1.7.2 Περί της Γενικής Συνέλευσης της Α.Ε.

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων είναι το ανώτατο αποφασιστικό όργανο του νομικού προσώπου της ανώνυμης εταιρείας. Στη Γενική Συνέλευση συνέρχονται όλοι οι Μέτοχοι της εταιρείας και δηλώνουν την ατομική τους βούληση για το σχηματισμό της εταιρικής βούλησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου και του καταστατικού. Σύμφωνα με το άρθρο 33 του Ν. 2190 η Γενική Συνέλευση δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση και οι αποφάσεις της δεσμεύουν όλους τους Μετόχους ακόμη και τους απόντες ή διαφωνούντες. Τα άρθρα 34 και 35 απαριθμούν ορισμένα θέματα για τα οποία η Γενική Συνέλευση είναι αποκλειστικά αρμόδια να αποφασίζει, όπως οι κάθε τροποποιήσεις του καταστατικού, η εκλογή των μελών του Δ.Σ. και των ελεγκτών, η έγκριση των οικονομικών καταστάσεων και η διάθεση των κερδών, η έκδοση ομολογιακού δανείου. Η Γενική Συνέλευση διακρίνεται σε:

- Τακτική, η οποία συνέρχεται υποχρεωτικά μέσα σε έξι μήνες από τη λήξη κάθε εταιρικής χρήσης και αποφασίζει για την έγκριση του ισολογισμού και τη διάθεση των ετησίων κερδών, όπως επίσης και για το διορισμό των ελεγκτών της επόμενης εταιρικής χρήσεως.

- Έκτακτη, η οποία δεν συγκαλείτε σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα και δεν έχει ειδική αρμοδιότητα. Συγκαλείτε όταν το ζητήσει μειοψηφία Μετόχων που εκπροσωπεί το 1/20 του καταβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, ή όταν το ζητήσουν οι Ελεγκτές της Εταιρείας. Ο Νόμος επιβάλλει στο Δ.Σ. τη σύγκληση Γ.Σ. (άρθρο 47) για να αποφασίσει την διάλυση της Εταιρείας όταν τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας έχουν ύψος κατώτερο από το 1/2 του Μετοχικού Κεφαλαίου.

- Εξαιρετική, η οποία αποφασίζει για την τροποποίηση του καταστατικού της εταιρείας και γι' αυτό καλείται και Καταστατική Γενική Συνέλευση.

Προκειμένου να θεωρηθεί ότι η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία, δεν απαιτείται παρουσία ορισμένου αριθμού Μετόχων αλλά ορισμένου ποσοστού του καταβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, γεγονός που οφείλεται στον καθαρά κεφαλαιουχικό χαρακτήρα της ανώνυμης εταιρείας. Είναι κατά συνέπεια δυνατόν να παρίσταται στη Γενική Συνέλευση και ένας μόνο Μέτοχος. Η Γ.Σ. βρίσκεται σε

απαρτία όταν παρευρίσκονται ή αντιπροσωπεύονται μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/5 τουλάχιστον του καταβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. Συνήθης ή απόλυτη πλειοψηφία θεωρείται όταν συγκεντρώνει το 50% συν μία των ψήφων του εκπροσωπούμενου στη γενική συνέλευση Μετοχικού Κεφαλαίου. Για ορισμένες αποφάσεις ο Νόμος 2190 προβλέπει αυξημένα ποσοστά απαρτίας και πλειοψηφίας, όπως π.χ. για την καταστατική γενική συνέλευση προβλέπεται καταρχάς αυξημένη απαρτία των 2/3 τουλάχιστον του Καταβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου και πλειοψηφία των 2/3 των εκπροσωπούμενων ψήφων.

1.7.3 Περί των Ελεγκτών

Ο Νόμος 2190 προβλέπει δύο είδη ελέγχου της διαχείρισης της Α.Ε. τον τακτικό και τον έκτακτο (άρθρα 36-38).

- Ο Τακτικός έλεγχος ασκείται από τους ελεγκτές οι οποίοι εκλέγονται από την τακτική Γενική Συνέλευση για την επόμενη χρήση. Για την πρώτη εταιρική χρήση ορίζονται από το καταστατικό. Οι τακτικοί ελεγκτές είναι τουλάχιστον δύο και μπορεί να είναι Μέτοχοι ή τρίτοι, ασυμβίβαστο υπάρχει για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή τους συγγενείς τους, καθώς και για τους Δημοσίους Υπαλλήλους και τους υπαλλήλους της ίδιας της εταιρείας. Ο Νόμος προβλέπει επίσης ότι ως ελεγκτές πρέπει να διορίζονται κατά προτίμηση πτυχιούχοι Ανώτατης Σχολής Οικονομικών, Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιστημών. Η θητεία των ελεγκτών είναι μονοετής αλλά μπορεί να ανανεώνεται. Η ανανέωση της θητείας των ελεγκτών μπορεί να γίνει το πολύ για τέσσερις εταιρικές χρήσεις. Εκτός από τους απλούς ελεγκτές, ο Νόμος προβλέπει για τον τακτικό έλεγχο της Α.Ε. τους ορκωτούς ελεγκτές, που επιλέγονται από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (ΣΟΕΛ). Η πρόσληψη ελεγκτών από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών είναι καταρχήν προαιρετική για τις Α.Ε. Αν η ανώνυμη εταιρεία επιλέξει για τον τακτικό της έλεγχο ορκωτούς ελεγκτές τότε μπορεί να προσλάβει ένα άτομο αντί για δύο.

Για ορισμένες ανώνυμες εταιρείες η πρόσληψη Ορκωτών Ελεγκτών είναι υποχρεωτική. Οι εταιρείες αυτές είναι: Οι Τράπεζες, οι Ασφαλιστικές Εταιρείες, οι Εταιρείες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου, οι Εταιρείες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων, οι Εταιρείες Χρηματοδοτικής Μίσθωσης, οι Αθλητικές Ανώνυμες Εταιρείες, οι Εταιρείες των οποίων οι μετοχές τους είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, καθώς και των εταιρειών που το Μετοχικό τους Κεφάλαιο έχει αναληφθεί εξ ολοκλήρου ή μερικώς με δημόσια εγγραφή. Από τις λοιπές Ανώνυμες Εταιρείες που δεν εμπίπτουν στις προαναφερθείσες κατηγορίες όσες πληρούν δύο από τα όρια που προβλέπονται από το άρθρο 42α του Ν. 2190 και είναι τα εξής:

1. Κύκλος εργασιών 1.000.000.000δρχ.
2. Σύνολο ενεργητικού 500.000.000 δρχ.
3. Μέσος όρος εργαζομένων 50 άτομα

Οι Εταιρείες που υποχρεωτικά ή προαιρετικά προσλαμβάνουν τους ελεγκτές τους από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών απολαμβάνουν ορισμένα πλεονεκτήματα από το Νόμο, αλλά και αποκτούν εχέγγυα για το αμερόληπτο του ελέγχου τους. Το έργο των ελεγκτών διαγράφεται ως εξής από το άρθρο 37 του Ν. 2190:

α) Κατά τη διάρκεια της εταιρικής χρήσεως οι ελεγκτές παρακολουθούν τη λογιστική και διαχειριστική κατάσταση της Εταιρείας. Έχουν δε το δικαίωμα να λάβουν γνώση

των λογιστικών βιβλίων της Α.Ε. των πρακτικών συνεδριάσεων των οργάνων της καθώς και οποιουδήποτε άλλου εγγράφου.

β) Κατά τη λήξη της εταιρικής χρήσης οφείλουν να ελέγχουν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις για να διαπιστώσουν ότι απεικονίζουν την πραγματική οικονομική κατάσταση της Α.Ε. δηλαδή την εφαρμογή της κυρίαρχης λογιστικής αρχής σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

γ) Να υποβάλλουν στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων έκθεση για το πόρισμα του ελέγχου που πραγματοποίησαν και να είναι παρόντες στη συνέλευση αυτή παρέχοντας τις πληροφορίες που θα τους ζητηθούν. Οι ελεγκτές λαμβάνουν αμοιβή από την ελεγχόμενη εταιρεία που καθορίζεται με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης που τους διόρισε.

- Ο Έκτακτος έλεγχος αποσκοπεί στην προστασία των συμφερόντων των Μετόχων της μειοψηφίας. Εν τούτοις, έκτακτο έλεγχο μπορεί να ζητήσουν εύκολα εκτός από τους Μετόχους της μειοψηφίας, η Επιτροπή του Χρηματιστηρίου, ο Νομάρχης, ο Υπουργός Εμπορίου, ο Οργανισμός Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων όταν κρίνουν ότι υπάρχουν σοβαροί λόγοι στις εποπτευόμενες κατά περίπτωση εταιρείες. Ο έκτακτος διαχειριστικός έλεγχος αποφασίζεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Το ίδιο δικαστήριο διορίζει και τους ελεγκτές που θα διενεργήσουν τον έλεγχο. Οι έκτακτοι ελεγκτές μπορεί να είναι ανώτεροι υπάλληλοι της Τράπεζας της Ελλάδος ή άλλων Τραπεζών, ανώτεροι κρατικοί υπάλληλοι ή ακόμη ορκωτοί ελεγκτές σε περίπτωση που η εταιρεία χρησιμοποιεί επίσης ορκωτούς ελεγκτές για τον τακτικό της έλεγχο. Ο Νόμος 2190 (άρθρο 40) προβλέπει τη διαδικασία διορισμού, τα καθήκοντα, την αμοιβή και τα σχετικά με την παύση των εκτάκτων ελεγκτών. Μετά το τέλος του ελέγχου οι ελεγκτές υποβάλλουν το πόρισμα τους στον αρμόδιο Νομάρχη ή Υπουργό κατά περίπτωση. Αν διαπίστωσαν ποινικά κολάσιμη παράβαση, το πόρισμα τους υποβάλλεται και στην αρμόδια εισαγγελική αρχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η Λογιστική κατά την Σύσταση της Ανώνυμης Εταιρείας

2.1 Γενικά

Το πρώτο λογιστικό γεγονός που εμφανίζεται στα βιβλία της Ανώνυμης Εταιρείας είναι οι εγγραφές συστάσεως της.

Η σύσταση της Α.Ε. εμφανίζει λογιστικά τα οικονομικά γεγονότα της Κάλυψης και της Καταβολής του Μετοχικού Κεφαλαίου. Κάλυψη είναι το γεγονός της ανάληψης της υποχρέωσης από τους Μετόχους να εισφέρουν το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας. Κατά συνέπεια η Ανώνυμη Εταιρεία δημιουργεί απαίτηση κατά των Μετόχων της για την εισφορά αυτή και συγχρόνως διαμορφώνει λογιστικά το Μετοχικό της Κεφάλαιο. Καταβολή είναι η πραγματοποίηση της εισφοράς του Μετοχικού Κεφαλαίου, δηλαδή οι Μέτοχοι εισφέρουν περιουσιακά στοιχεία κατά κυριότητα στην Α.Ε. που η εταιρεία τα εμφανίζει ως δική της πια περιουσία, ενώ ταυτόχρονα απαλείφει την απαίτηση που με την κάλυψη είχε δημιουργήσει. Η κάλυψη μπορεί από το Νόμο να γίνει με δυο τρόπους(ιδιωτική σύμβαση ή και Δημόσια εγγραφή).

Όμως και η καταβολή του Μετοχικού Κεφαλαίου μπορεί να γίνει με δυο τρόπους(εξολοκλήρου πλήρης καταβολή του Μ.Κ. αλλά και μερική καταβολή του Μ.Κ. σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν2190.)

Για τους λόγους αυτούς θα εξετασθεί η λογιστική αντιμετώπιση της συστάσεως ανάλογα με τους προβλεπόμενους από το Νόμο τρόπους κάλυψης και καταβολής του Μετοχικού Κεφαλαίου.

Μέχρι τη νόμιμη σύσταση της, η Α.Ε., όπως και κάθε άλλος εταιρικός τύπος, διανύει αναγκαία ένα στάδιο από ενέργειες προπαρασκευαστικές, που οδηγούν στη νόμιμη σύσταση της.

2.2 Έξοδα σύστασης

Η Διαδικασία σύστασης της Ανώνυμης Εταιρείας απαιτεί την καταβολή ορισμένων δαπανών. Το Ε.Γ.Λ.Σ. προβλέπει ότι τα έξοδα αυτά συγκεντρώνονται και παρακολουθούνται σε λογαριασμό παγίου ενεργητικού και συγκεκριμένα στο δευτεροβάθμιο λογαριασμό 16.10 "έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως" και αποσβένονται είτε εφάπαξ ή το πολύ μέσα σε μία πενταετία ισόποσα (σταθερή απόσβεση).

Πρόκειται γενικά για τα εξής είδη εξόδων:

α) Τον ειδικό φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου που προβλέπεται από το Νόμο 167/1986 και ανέρχεται σε ποσοστό 1% επί του Μετοχικού Κεφαλαίου.

β) Τα δικαιώματα του Συμβολαιογράφου για το έγγραφο του καταστατικού της εταιρείας μαζί με τα δικαιώματα του Ταμείου Συντάξεως Νομικών.

γ) Τα παράβολα για τη δημοσίευση στο Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της εφημερίδας της Κυβερνήσεως, του καταστατικού της εταιρείας.

δ) Η αμοιβή του Δικηγόρου για τη σύνταξη του συμβολαίου συστάσεως της Εταιρείας.

2.3 Λογαριασμοί του Ε.Γ.Λ.Σ. που αφορούν την σύσταση της Α.Ε

Οι λογαριασμοί του Ε.Γ.Λ.Σ. που θα χρησιμοποιηθούν στη λογιστική της σύστασης της Α. Ε, είναι οι παρακάτω:

16	ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ
16.10	Έξοδα ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης
18	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ
18.12	Οφειλόμενο κεφάλαιο
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ
33.03	Μέτοχοι - λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίου
33.04	Οφειλόμενο κεφάλαιο
33.05	Δόσεις μετοχικού κεφαλαίου σε καθυστέρηση
40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ
40.00	Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών
40.01	Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών
40.02	Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών
40.03	Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών
41	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ - ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ - ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ
	ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
41.00	Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών πάνω από το άρτιο
41.01	Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών πάνω από το άρτιο

Ειδικότερα για την κάλυψη και καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

α) Η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου απεικονίζεται με χρέωση του λογαριασμού 33.03 και με πίστωση του λογαριασμού 40.02 "οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών" ή 40.03 "οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών", κατά περίπτωση, και του λογαριασμού 41.01 "οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο", εφόσον συντρέχει λόγος.

β) Επακολουθεί η πίστωση του λογαριασμού 33.03, με χρέωση του λογαριασμού 33.04 "οφειλόμενο κεφάλαιο", με το τμήμα το οποίο είναι καταβλητέο συγχρόνως με την κάλυψη, καθώς και με το τμήμα που έχει κληθεί να καταβληθεί και είναι καταβλητέο σε δόσεις οι οποίες λήγουν μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσεως. Το τμήμα που δεν έχει κληθεί να καταβληθεί και οι δόσεις που λήγουν μετά το τέλος της επόμενης χρήσεως, καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 18.12 "οφειλόμενο κεφάλαιο". Από το λογαριασμό αυτό μεταφέρονται στο τέλος κάθε χρήσεως στη χρέωση του λογαριασμού 33.04 από το κεφάλαιο που έχει κληθεί να καταβληθεί, οι δόσεις που πρέπει να καταβληθούν μέσα στην επόμενη χρήση. Με τις εγγραφές αυτές ο λογαριασμός 33.03 εξισώνεται. Διευκρινίζεται ότι στο λογαριασμό 33.04 απεικονίζεται το κεφάλαιο που είναι καταβλητέο συγχρόνως με την κάλυψη και από το κεφάλαιο που είναι καταβλητέο σε δόσεις μόνο οι δόσεις εκείνου που έχει κληθεί να καταβληθεί, εφόσον οι δόσεις αυτές λήγουν μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσεως. Το κεφάλαιο που δεν έχει κληθεί να καταβληθεί και οι δόσεις εκείνου που έχει κληθεί να καταβληθεί, εφόσον λήγουν μετά το τέλος της επόμενης χρήσεως, απεικονίζονται στο λογαριασμό 18.12.

γ) Η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου παρακολουθείται στο λογαριασμό 33.04, ο οποίος πιστώνεται με τις εκάστοτε καταβολές, με χρέωση των οικείων λογαριασμών. Σε περίπτωση που οποιαδήποτε ληξιπρόθεσμη δόση δεν καταβάλλεται εμπρόθεσμα, η δόση αυτή μεταφέρεται από το λογαριασμό 33.04 στον 33.05 "δόσεις μετοχικού κεφαλαίου σε καθυστέρηση", με τον οποίο παρακολουθείται η παραπέρα τύχη τους, σύμφωνα με όσα προβλέπονται από το καταστατικό και τη νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά.

δ) Μόλις το μετοχικό κεφάλαιο καταβληθεί ολόκληρο ή-σε περίπτωση που η καταβολή του γίνεται με δόσεις - μόλις καταβληθεί οποιαδήποτε από τις δόσεις, με την πίστωση του λογαριασμού 33.04 γίνεται και ισόπωση με την καταβολή μεταφορά από το λογαριασμό 40.02 ή 40.03 στο λογαριασμό 40.00 ή 40.01, κατά περίπτωση. Αν η καταβολή περιλαμβάνει και διαφορά υπέρ το άρτιο, γίνεται ισόπωση με την καταβολή της διαφοράς αυτής μεταφορά από το λογαριασμό 41.01 "οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο" στο λογαριασμό 41.00 "καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο". Διευκρινίζεται ότι η μεσολάβηση του λογαριασμού 41.01 είναι πρόσκαιρη και γίνεται για την απεικόνιση της καλύψεως της διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο, δεδομένου ότι δεν επιτρέπεται καταβολή της διαφοράς αυτής σε δόσεις.

2.4 Εγγραφές Σύστασης της Α.Ε.

Στο κεφάλαιο αυτό θα εξετασθούν χωριστά δύο περιπτώσεις σύστασης:

Α' Η περίπτωση αναλήψεως των μετοχών της Α.Ε. από τους ιδρυτές της.

Β' Η περίπτωση αναλήψεως των μετοχών της Α.Ε. από το κοινό με δημόσια εγγραφή.

Εγγραφές σύστασης Α.Ε. με πλήρη καταβολή του Μετοχικού Κεφαλαίου και με ανάληψη των μετοχών από τους ιδρυτές της Α.Ε.

Στην περίπτωση αυτή στην εγγραφή καλύψεως του μετοχικού κεφαλαίου, οι μέτοχοι χρεώνονται με την υποχρέωση που αναλαμβάνουν, δηλαδή την αξία των μετοχών που αναλαμβάνουν να εξοφλήσουν και πιστώνεται το οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο, ο λογαριασμός 40.02 αν πρόκειται για κοινές μετοχές ή ο λογαριασμός 40.03 αν πρόκειται για προνομιούχες μετοχές. Στην εγγραφή δε καταβολής χρεώνονται τα περιουσιακά στοιχεία που οι Μέτοχοι καταβάλλουν και πιστώνονται οι Μέτοχοι. Οι λογαριασμοί που λειτουργούν για να εμφανισθεί η απαίτηση προς τους μετόχους είναι καταρχήν ο 33.03 "Μέτοχοι - λογ. Καλύψεως Μ. Κ." για την κάλυψη και αμέσως μετά ο 33.04 "Μέτοχοι - Οφειλόμενο Μ.Κ." ο οποίος και θα πιστωθεί κατά την καταβολή. Οι λογαριασμοί 40.02 "Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών" και 40.03 "Οφειλόμενο Μ.Κ. προνομιούχων μετοχών" μετά την καταβολή μεταφέρονται στους λογαριασμούς 40.00 "Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών" και 40.01 "Καταβλημένο Μ.Κ. προνομιούχων μετοχών" αντίστοιχα.

Παράδειγμα: Γίνεται σύσταση Α.Ε. μετοχικού κεφαλαίου 60.000 € διαιρεμένο σε 6000 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας 10 € η κάθε μία. Η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου θα γίνει εξ ολοκλήρου και σε μετρητά. Τα έξοδα σύστασης ανήλθαν σε 2000€.

Οι εγγραφές σύστασης της Α.Ε. είναι:

1)

33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.03	Μέτοχοι λογ. Καλύψεως κεφαλαίου	60.000,00
33.03.01	Μέτοχος "Α"	
33.03.02	Μέτοχος "Β"	
40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
40.02	Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	60.000,00

Κάλυψη Μ.Κ. καταστατικό Νο.

2)

33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.04	Μέτοχοι - οφειλόμενο Μ.Κ.	60.000,00
33.04.01	Μέτοχος "Α"	
33.04.02	Μέτοχος "Β"	
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.03	Μέτοχοι λογ. Καλύψεως κεφαλαίου	60.000,00
33.03.01	Μέτοχος "Α"	
33.03.02	Μέτοχος "Β"	

Εμφάνιση οφειλής μετοχών

3)

38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	
----	---------------------	--

38.00	Ταμείο	60.000,00	
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.04	Μέτοχοι-οφειλόμενο Μ.Κ.		60.000,00
33.04.01	Μέτοχος "Α"		
33.04.02	Μέτοχος "Β"		

Καταβολή Μ.Κ. από μετόχους

4)			
40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.02	Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	60.000,00	
40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.00	Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών		60.000,00

Μεταφορά λογ. Μ.Κ. από οφειλόμενο σε καταβλημένο

5)			
16	ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ		
16.10	Έξοδα ίδρυσης και πρώτης εγκ/σης	2.000,00	
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		
38.00	Ταμείο		2.000,00

Πληρωμή εξόδων, όπως παραστατικά

Αν η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου δεν πραγματοποιηθεί με μετρητά αλλά με εισφορά άλλων στοιχείων ενεργητικού τότε χρεώνονται τα εισφερόμενα στοιχεία με τις αξίες που καθορίστηκαν από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν. 2190.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.2190, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 8 του Π.Δ. 409/86 (προσαρμογή στο άρθρο 7 της 2ης οδηγίας), το Μετοχικό Κεφάλαιο της Α.Ε. αποτελείται μόνο από στοιχεία ενεργητικού που μπορούν να τύχουν χρηματικής αποτίμησης. Τα στοιχεία αυτά του Ενεργητικού δεν μπορεί να περιλαμβάνουν απαιτήσεις που προκύπτουν από ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσης εργασιών ή παροχής υπηρεσιών.

Η εξακρίβωση της αξίας των εταιρικών εισφορών σε είδος κατά τη σύσταση της εταιρείας (καθώς και σε κάθε αύξηση του κεφαλαίου της) γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 2190 μετά από γνωμοδότηση τριμελούς επιτροπής εμπειρογνομόνων, που αποτελείται από ένα ή δυο δημοσίους υπαλλήλους, πτυχιούχους Ανώτατης Σχολής, με τριετή τουλάχιστον υπηρεσία στο Δημόσιο ή από ένα ή δυο Ορκωτούς Ελεγκτές και από ένα εμπειρογνώμονα εκπρόσωπο του κατά περίπτωση αρμόδιου Επιμελητηρίου. Τα μέλη της Επιτροπής δεν πρέπει να έχουν οποιαδήποτε εξάρτηση από την εταιρεία. Οι περιπτώσεις για τις οποίες στην παραπάνω τριμελή επιτροπή συμμετέχουν υποχρεωτικά Ορκωτοί Ελεγκτές καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εμπορίου. Η έκθεση της Επιτροπής πρέπει να περιέχει την περιγραφή κάθε εισφοράς, να αναφέρει τις μεθόδους αποτίμησης που εφαρμόστηκαν και να πιστοποιεί για το αν οι αξίες, που προκύπτουν από την εφαρμογή αυτών των μεθόδων αποτίμησης, αντιστοιχούν στον αριθμό και την ονομαστική αξία των μετοχών που θα εκδοθούν έναντι των εισφορών αυτών ή (σε περίπτωση που δεν είναι γνωστή η ονομαστική αξία) στη

λογιστική τους αξία, αφού ληφθεί υπόψη και η διαφορά πάνω από το άρτιο που είναι πιθανόν να προκύψει από την έκδοση των μετοχών

Εγγραφές σύστασης Α.Ε. με πλήρη καταβολή του Μετοχικού Κεφαλαίου και με δημόσια εγγραφή

Στην περίπτωση αυτή οι μετοχές της Α.Ε. όπως έχει προαναφερθεί εισάγονται στο χρηματιστήριο. Τις μετοχές αναλαμβάνει να διαθέσει στο κοινό μια τράπεζα, με τον τρόπο αυτό διαθέσεως δημιουργούνται εκτός από τα συνήθη έξοδα σύστασης και έξοδα προμήθειας τράπεζας που εμφανίζονται επίσης σε χρέωση του λογαριασμού 16.10 "έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως". Υπάρχει περίπτωση οι μετοχές της Α.Ε. να πουληθούν στο κοινό σε μεγαλύτερη τιμή από την ονομαστική τους αξία (πάνω από το άρτιο), το επιπλέον κεφάλαιο που εισπράττεται εμφανίζεται σε λογαριασμό Παθητικού στην κατηγορία των ιδίων κεφαλαίων με τίτλο "Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών πάνω από το άρτιο" λογ. 41.00 όταν καταβληθεί. Μέχρι να καταβληθεί στον λογ. 41.01. "Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών πάνω από το άρτιο". Παράδειγμα: γίνεται σύσταση Α.Ε. με δημόσια εγγραφή με έκδοση 30.000 κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας 10 € η καθεμία. Τις μετοχές αναλαμβάνει να διαθέσει στο κοινό η τράπεζα "Α" στην τιμή των 12 €. Η προμήθεια της τράπεζας καθορίστηκε 3% στην ονομαστική αξία των μετοχών. Οι εγγραφές συστάσεως της παραπάνω Α.Ε. είναι:

1)			
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.95	Λοιποί χρεώστες Διάφοροι		
33.95.00	Τράπεζα "Α" 30.000μχ 12	360.000,00	
40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.02	Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών		300.000,00
41	ΑΠΟΘ/ΚΑ-ΔΙΑΦ. ΑΝΑΠ/ΓΗΣ- ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ		
41.01	Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	60.000,00	

Κάλυψη Μ.Κ. καταστατικό Νο....

2)			
16	ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ		
16.10	Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως	9.000,00	
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.95	Λοιποί χρεώστες διάφοροι		
33.95.00	Τράπεζα "Α"		9.000,00

Υπολογισμός προμήθειας 3%

3)			
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		
38.00	Ταμείο	351.000,00	

33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.95	Λοιποί χρεώστες Διάφοροι	
33.95.00	Τράπεζα "Α	351.000,00

Καταβολή του Μ.Κ., είσπραξη από τράπεζα

4)

40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
40.02	Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	300.000,00
40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
40.00	Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών	300.000.00

Μεταφορά λογαριασμού

5)

41	ΑΠΟΘ/ΚΑ-ΔΙΑΦ. ΑΝΑΠ/ΓΗΣ- ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	
41.01	Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	60.000,00
41	ΑΠΟΘ/ΚΑ-ΔΙΑΦ. ΑΝΑΠ/ΓΗΣ- ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	
41.00	Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	60.000,00

Μεταφορά λογαριασμού

Εγγραφές σύστασης Α.Ε. με μερική καταβολή του Μετοχικού Κεφαλαίου

Όπως ήδη αναφέρθηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο (τμηματική καταβολή του Μ.Κ) ο Νόμος προβλέπει με προϋποθέσεις την τμηματική καταβολή του Μ.Κ. Η λογιστική της Α.Ε πρέπει να παρακολουθεί όλα τα γεγονότα που προκύπτουν από την εφαρμογή των προϋποθέσεων του νόμου και συγκεκριμένα:

* Τη μερική καταβολή του Μετοχικού Κεφαλαίου και την εξολοκλήρου της πάνω από το άρτιο διαφοράς. " Το ποσό του οφειλόμενου κεφαλαίου μετά την καταβολή της α' δόσης.

* Το ποσό των δόσεων που βρίσκονται σε καθυστέρηση

* Την αντιμετώπιση της εκδόσεως νέων μετοχών και της πωλήσεως τους σε περίπτωση καθυστέρησης της δόσης.

" Την αναγκαστική μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου σε περίπτωση που οι νέες μετοχές δεν πωληθούν.

Παράδειγμα πρώτο: Την 1/7/Χ γίνεται σύσταση Α.Ε. με σύμβαση μεταξύ των "Α", "Β", "Γ". Το Μετοχικό Κεφάλαιο είναι διαιρεμένο σε 5.000 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας 100€ η καθεμία /Μ.Κ = 5.000 μ * 100 = 500.000€. Ο "Α" αναλαμβάνει να καλύψει 2.000 μετοχές, οι δε "Β" & "Γ" από 1.500 μετοχές ο καθένας. Η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου θα γίνει τμηματικά (με δόσεις). Η πρώτη δόση ίση με το 25% της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής θα καταβληθεί αμέσως. Η δεύτερη δόση ίση με το 25% της ονομαστικής αξίας θα καταβληθεί μετά από ένα χρόνο από τη σύσταση της Α.Ε την 1/7/Χ +1. Η Τρίτη δόση ίση με το

υπόλοιπο 50% της ονομαστικής αξίας θα καταβληθεί μετά από δύο χρόνια από τη σύσταση της Α.Ε 1/7/Χ+2. Οι εγγραφές σύστασης της παραπάνω Α.Ε είναι:

1)

33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.03	Μέτοχοι λογ. Καλύψεως κεφαλαίου	500.000,00	
33.03.01	"Α" 2000*100	200.000,00	
33.03.02	"Β" 1500*100	150.000,00	
33.03.03	"Γ" 1500*100	150.000,00	
40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.02	Οφειλόμενο Μ. Κ. κ. μετοχών		500.000,00

Κάλυψη Μ. Κ καταστατικό Νο...

2)

33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.04	Μέτοχοι-οφειλόμενο κεφάλαιο	500.000,00	
33.04.01	"Α" 2000*100	200.000,00	
33.04.02	"Β" 1500*100	150.000,00	
33.04.03	"Γ" 1500*100	150.000,00	
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.03	Μέτοχοι λογ. καλύψεως κεφαλαίου		500.000,00
33.03.01	"Α" 2000*100	200.000,00	
33.03.02	"Β" 1500*100	150.000,00	
33.03.03	"Γ" 1500*100	150.000,00	

Εμφάνιση οφειλής μετοχών

3)

38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		
38.00	Ταμείο 5000x25	125.000,00	

33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.04	Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο	125.000,00	
33.04.01	"Α" 2000 χ 25	50.000	
33.04.02	"Β" 1500 χ 25	37.500	
33.04.03	"Γ" 1500 χ 25	37.500	

Καταβολή της α' δόσεως

4)

40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.02	Οφειλόμενο Μ.Κ. κ. μετοχών	125.000,00	

40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.00	Καταβεβλημένο Μ.Κ. κ. μετοχών		125.000,00

Μεταφορά λογαριασμού

Όταν γίνει η καταβολή της β' δόσεως γίνεται η εγγραφή: 1/7/Χ+1

38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	
38.00	Ταμείο	125.000,00
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.04	Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο	125.000,00
33.04.01	"Α" 2000μχ25	50.000,00
33.04.02	"Β"1500μχ25	37.500,00
33.04.03	"Γ"1500μχ25	37.500,00

Καταβολή της β' δόσης

40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
40.02	Οφειλόμενο Μ.Κ. κ. μετοχών	125.000,00
40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
40.00	Καταβλημένο Μ.Κ. κ. μετοχών	125.000,00

Μεταφορά λογαριασμού

Αν υποτεθεί ότι ο μέτοχος "Α" κάτοχος 2000 μετοχών εξοφλημένων ήδη κατά το % (όσο η αξία της α' δόσης δηλαδή 25€) καθυστερεί την καταβολή της β' δόσης, η Α. Ε μετά τρίμηνο από τη λήξη της β' δόσης εκδίδει ισάριθμες νέες μετοχές και τις πωλεί στον "Δ" για λογαριασμό του μετόχου "Α". Ο "Δ" πρέπει να εξοφλήσει το μέχρι της πωλήσεως απαιτητό τμήμα της μετοχής (α' και β' δόσεις) και να αναλάβει την υποχρέωση να πληρώσει το υπόλοιπο, το μη ακόμη απαιτητό τμήμα, δηλαδή τη γ' δόση, κατά τη λήξη της. Τα έξοδα πώλησης των νέων μετοχών ανήλθαν σε 1.000€50 Θα διακρίνουμε δυο περιπτώσεις:

Α) την περίπτωση που ο "Δ" αγοράζει τις νέες μετοχές αντί 105€ (πάνω από το άρτιο).

Β) την περίπτωση που ο "Δ" αγοράζει τις νέες μετοχές αντί 95€ (κάτω από το άρτιο).

Οι ανάλογες εγγραφές κατά περίπτωση είναι:

α)

1)		
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.05	Μέτοχοι- δόσεις. Κεφ. σε καθυστέρηση	50.000,00
33.05.01	"Α" 2.000 χ 25	50.000,00
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.04	Μέτοχοι	50.000,00
33.04.01	"Α" 2.000 Χ 25	50.000,00

Εμφάνιση καθυστέρησης δόσεως από Μέτοχο "Α"

Τα έξοδα αυτά βαρύνουν φυσικά τον οφειλέτη Μέτοχο "Α", για λογαριασμό του οποίου γίνεται και η πώληση των νέων μετοχών.

Αν η πώληση πραγματοποιηθεί, η εταιρεία θα τα συμψηφίσει με το ποσό που θα αποδώσει στον παλαιό Μέτοχο "Α" για εξόφληση του.

Αν δεν πραγματοποιηθεί η πώληση, η εταιρεία οδηγείται σε αναγκαστική ισόποση μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου, (όση η αξία των νέων μετοχών που δεν

πωλήθηκαν) και επομένως δεν μπορεί να συμψηφίσει τα έξοδα αυτά. Πρόκειται ουσιαστικά, σε αυτή την περίπτωση, για ζημία-ανόργανο έξοδο που μειώνει την καθαρή της θέση, αφού το αντάλλαγμα (διαδικασίας πώλησης νέων μετοχών) αφορούσε τρίτο (τον Μέτοχο "Α1") και δεν εξοφλήθηκε. Για τους λόγους αυτούς τα έξοδα αυτά εμφανίζονται σε λογαριασμό της ομάδας 8 των ανόργανων εξόδων και αναλόγως την περίπτωση ή συμψηφίζονται ή βαρύνουν το αποτέλεσμα της χρήσεως.

2)

81	ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	
81.00	Έκτατα ανόργανα έξοδα	1.000,00
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	
38.00	Ταμείο	1.000,00

Πληρωμή εξόδων πώλησης νέων μετοχών

3)

33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.05	Μέτοχοι δόσεις Μ.Κ. σε καθυστέρηση	1.000,00
81	ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	
81.00	αι ανόργανα έξοδα	1.000,00

Μεταφορά λογαριασμού

4)

38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	
38.00	Ταμείο	110.000,00
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.05	Μέτοχοι δόσεις Μ. Κ. σε καθυστέρηση	110.000,00
33.05.01	"Α" 2000μ. χ 55(1 05 - γ' δόση 50€)	

Πώληση νέων μετοχών

5)

40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
40.02	Οφειλόμενο Μ.Κ. κ. μετοχών	50.000,00
40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
40.00	Καταβλημένο Μ.Κ. κ. μετοχών	50.000,00

μεταφορά λογ.

β)

1)

33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.05	Μέτοχοι δόσεις Μ.Κ. σε καθυστέρηση	50.000,00
33.05.01	"Α"2000μχ25	
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	

33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο 50.000,00
 33.04.01 "Α" 2000μχ25

Εμφάνιση καθυστέρησης δόσεως

2)

81 ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
 81.00 Έκτατα ανόργανα έξοδα 1.000,00
 38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ
 38.00 Ταμείο 1.000,00

Πληρωμή εξόδων πώλησης νέων μετοχών

3)

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ
 33.05 Μέτοχοι δόσεις Μ.Κ. σε καθυστέρηση 1.000,00
 33.05.01 "Α" 2000μ
 81 ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
 81.00 Έκτατα και ανόργανα έξοδα 1.000,00

Μεταφορά λογαριασμού

4)

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ
 38.00 Ταμείο 90.000,00
 33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ
 33.05 Μέτοχοι δόσεις Μ.Κ σε καθυστέρηση 90.000,00
 33.05.01 "Α" 2000μ χ 45 (95 - γ' δόση 50€)

Είσπραξη από "Δ"

5)

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ
 40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ κ. μετοχών 50.000,00
 40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ
 40.00 Καταβλημένο Μ. Κ. κ. μετοχών 50.000,00

Μεταφορά λογαριασμού

Στο αναλυτικό καθολικό της Α.Ε "33.05 Μέτοχοι δόσεις Μ,Κ σε καθυστέρηση" ο λογαριασμός του μετόχου "Α" θα έχει κατά περίπτωση την παρακάτω μορφή:

α)

33.05.01 "Α"

50000,00	110000,00
1000,00	

β)

33.05.01 "Α"

50000,00	90000,00
1000,00	

Έτσι στην α' περίπτωση ο "Α" παίρνει (110.000-51.000=59.000€) αντί 50.000€ που είχε δώσει για την α' δόση, δηλαδή κερδίζει 9.000€. Στην β' περίπτωση παίρνει (90.000-51.000=39.000€) αντί 50.000€ που είχε δώσει για την α' δόση, δηλαδή χάνει 9.000€. Φανερό λοιπόν είναι ότι το ποσόν που θα κερδίσει ή θα χάσει ο Μέτοχος που έχει καθυστερήσει δόση, θα εξαρτηθεί από την τιμή που θα πωληθούν οι νέες μετοχές (σε καμία όμως περίπτωση δεν μπορούν να πωληθούν λιγότερο από την αξία των δόσεων που απομένουν να εξοφληθούν).

Σε κάθε περίπτωση, απαραίτητο είναι να ακολουθήσει και η παρακάτω εγγραφή αντικατάστασης του παλαιού μετόχου από τον νέο, για τις δόσεις που υπολείπονται. Οι αντίστοιχες εγγραφές εξόφλησης του παλαιού μετόχου και αντικατάστασης τους από τον νέο είναι όπως παρακάτω:

Η οριακή αυτή τιμή κάτω από την οποία η εταιρεία δεν είναι δυνατόν να πωλήσει τις μετοχές, γιατί διαφορετικά δεν δημιουργεί το από το καταστατικό προβλεπόμενο Μετοχικό Κεφάλαιο, βρίσκεται αν από την ονομαστική αξία αφαιρεθούν οι καταβλημένες, από τον οφειλέτη μέτοχο, δόσεις. Στη συγκεκριμένη περίπτωση Οριακή τιμή = Ονομαστική αξία 100€ - καταβλημένη α' δόση 25€=75€.

α)

33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.05	Δόσεις Μ.Κ σε καθυστέρηση	59.000,00
33.05.01	"Α" 2000 μετοχές	
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	
38.00	Ταμείο	59.000,00

εξόφληση παλαιού μετόχου "Α"

18	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡ/ΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	
18.12	Μέτοχοι - οφειλόμενο κεφάλαιο	100.000,00
18.12.04	"Δ" 2000μ χ 50€ γ δόση	
18	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡ/ΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	
18.12	Μέτοχοι - οφειλόμενο κεφάλαιο	100.000,00
18.12.01	"Α" 2000μ χ 50€ γ δόση	

αντικατάσταση μετόχων για την γ' δόση

Κατά τις εγγραφές τακτοποίησης της χρήσης Χ η απαίτηση της γ' δόσης του Μ.Κ, επειδή ήταν μακρόχρονα απαιτητή (περισσότερο από μία χρήση) μεταφέρθηκε κατά τις διατάξεις του Ε.Γ.Λ.Σ. από τον λογαριασμό βραχύχρονης απαίτησης 33.04 "Μέτοχος οφειλόμενο κεφάλαιο" όπου ευρίσκετο, στο λογαριασμό μακρόχρονης απαίτησης 18.12 "Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο".

Όταν λοιπόν η εταιρεία διενεργεί την εγγραφή αυτή η απαίτηση για την γ' δόση βρίσκεται ακόμη στο λογαριασμό 18.12 "Μέτοχοι Οφειλόμενο κεφάλαιο". Κατά τις εγγραφές τακτοποίησης της χρήσης Χ+1 θα μεταφερθεί εκ νέου στο λογαριασμό

33.04 "Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο" καθότι γίνεται απαιτητή τον Ιούλιο χρήσης χ+2. (2 χρόνια μετά την ίδρυση).

β)

33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	39.000,00
33.05	Δόσεις Μ.Κ. σε καθυστέρηση	
33.05.01	"Α" 2000 μετοχές	
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	39.000,00
38.00	Ταμείο	

εξόφληση παλαιού μετόχου

18	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡ/ΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	
18.12	Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο	100.000,00
18.12.04	"Δ" 2000μ χ 50€ γ δόση	
18	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡ/ΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	
18.12	Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο	100.000,00
18.12.01	"Α" 2000μ χ 50€ γ' δόση	

αντικατάσταση μετόχου για την γ' δόση

Αν υποθεθεί στη συνέχεια, ότι η πώληση των 2.000 νέων μετοχών, που εκδόθηκαν σε αντικατάσταση των ακυρωμένων μετοχών του υπερήμερου οφειλέτη μετόχου "Α", απέτυχε δύο φορές, η εταιρεία οφείλει, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης να προβεί σε αναγκαστική ισόποση μείωση του Μετοχικού της Κεφαλαίου.

Δηλαδή 2000 κοινές μετοχές χ 100€ ονομαστική αξία=200.000€ Το ποσό αυτό εμφανίζεται βέβαια στον πρωτοβάθμιο λογαριασμό 40 "Κεφάλαιο" μοιρασμένο όμως στους δευτεροβάθμιους λογαριασμούς,

α) 40.00 "Καταβλημένο Μετοχικό Κεφάλαιο κοινών μετοχών". Δηλαδή σε σχέση με τις μετοχές του "Α" μόνο η α' δόση που ήδη καταβλήθηκε 25€ ανά μετοχή και συνολικά 50.000,00 €.

β) 40.02 "Οφειλόμενο Μετοχικό Κεφάλαιο κοινών μετοχών" δηλαδή σε σχέση με τις μετοχές του "Α" η β' και η γ' δόση που δεν καταβλήθηκαν δηλαδή 25€ β' δόση + 50€ γ' δόση = 75€ ανά μετοχή και συνολικά 150.000,00 €.

Οι δύο αυτοί λογαριασμοί θα χρεωθούν με τα αντίστοιχα ποσά αφού πρόκειται για μείωση τους.

Από την πλευρά του Ενεργητικού το ποσό αυτό βρίσκεται μοιρασμένο σε λογαριασμούς απαιτήσεων και διαθεσίμων. Συγκεκριμένα:

α) η γ' δόση ίση με 50€ ανά μετοχή καθότι μακρόχρονη απαίτηση (Ιούλιος του έτους χ+2) βρίσκεται στο λογαριασμό 18.12 "Μέτοχος οφειλόμενο Κεφάλαιο" συνολικά 2000μ χ 50€ = 100.000€.

β) η β' δόση ίση με 25€ ανά μετοχή η οποία παρόλο που είναι ληξιπρόθεσμη δεν καταβλήθηκε, βρίσκεται στο λογαριασμό 33.05 "Μέτοχοι - δόσεις ΜΚ σε καθυστέρηση" Συνολικά 2000μ χ 25€ =50.000€.

γ) η α' δόση ίση με 25€ ανά μετοχή και συνολικά (2.000 χ 25€=) 50.000.00 που έχει καταβληθεί έχει εισρεύσει στο ενεργητικό της εταιρείας και αυξάνει ισόποσα την καθαρή της θέση.

Γι αυτό το λόγο το ποσό της καταβλημένης δόσης θα μετατραπεί σε αποθεματικό κεφάλαιο και θα εμφανισθεί σε πίστωση του λογαριασμού 41.04 "Ειδικά αποθεματικά"

Τα έξοδα που η εταιρεία πλήρωσε για την έκδοση των νέων μετοχών, καθότι η πώληση δεν πραγματοποιήθηκε δεν είναι δυνατόν να τα συμψηφίσει με την εξόφληση του μετόχου "Α" και επομένως παραμένουν στον λογαριασμό 88.00 "Έκτατα και ανόργανα έξοδα" για να βαρύνουν στο τέλος της χρήσεως, το αποτέλεσμα.

Σύμφωνα με το Νόμο ο οφειλέτης Μέτοχος δεν απαλλάσσεται από τη ζημία που προκάλεσε στην εταιρεία ποσού σε €150.000 (το μη καταβληθέν κεφάλαιο) και €1.000 (τα καταβληθέντα έξοδα), δηλαδή συνολικά 151.000€. Η απαίτηση αυτή της εταιρείας από τον μέτοχο "Α" εμφανίζεται με λογαριασμούς τάξεως. Ακολουθούν οι αντίστοιχες εγγραφές:

α) 1. β περίπτωση

-----10.10.X+1-----		
40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	200.000,00
40.00	Καταβλημένο ΜΚ κοινών μετοχών 2000 κ,μ χ 25€	50.000,00
40.02	Οφειλόμενο ΜΚ κοινών μετοχών	150.000,00
18	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	
18.12	Μέτοχοι - Οφειλόμενο Κεφάλαιο	100.000,00
18.12.01	"Α" 2000 κ,μ χ 50 (γ δόση)	
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.05	Μέτοχοι δόσεις Μ.Κ. σε καθυστέρηση	50.000,00
33.05.01	"Α" 2000 κ,μ *25 (β' δόση)	
41	ΑΠΟΘ/ΚΑ - ΔΙΑΦ. ΑΝΑΠ/ΓΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	
41.04	Ειδικά αποθεματικά	50.000,00
41.04.00	Αποθεματικό από αναγκαστική μείωση ΜΚ 2000 κ,μ χ 25 (α δόση)	

Αναγκαστική μείωση ΜΚ, απόφαση ΓΣ Νο ...

04	ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ	151.000,00
04.00	Απαιτήσεις από αναγκαστική μείωση ΜΚ από μέτοχο "Α"	
08	ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ	151.000,00
08.00	Μέτοχος "Α" πιθανή προσαύξηση καθαρής θέσης	

Εμφάνιση απαίτησης κατά μετόχου "Α" με λογαριασμό τάξεως

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΜΕΤΟΧΕΣ – ΙΔΡΥΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ - ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ

3.1 Γενικά

Το κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας διαιρείται υποχρεωτικά σε ίσα τμήματα που καλούνται μετοχές και που η κάθε μια παριστά το ελάχιστο χρηματικό ποσό εισφοράς που απαιτείται να καταβάλει ένα πρόσωπο για να γίνει Μέτοχος μιας Ανώνυμης Εταιρείας.

Το είδος, ο αριθμός και η ονομαστική αξία των μετοχών που θα εκδώσει μία Ανώνυμη Εταιρεία, πρέπει να ορίζονται στο καταστατικό.

Ως προς την ονομαστική αξία της μετοχής ο Ν. 2190/1920, άρθρο 14 όπως ισχύει σήμερα θέτει κατώτατο και ανώτατο όριο, συγκεκριμένα η ονομ. αξία κάθε μετοχής δεν μπορεί να ορισθεί κατωτέρα των τριάντα λεπτών (0,30) του ευρώ και ανωτέρα των εκατό (100) ευρώ. Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο δεν μπορεί να εκδοθούν μετοχές για ποσό μικρότερο της ονομ. αξίας (υπό το άρθριο) αντίθετα μπορεί να εκδοθούν για ποσό μεγαλύτερο της ονομ. αξίας (υπέρ το άρθριο).

3.2 Διακρίσεις των μετοχών

Μία πρώτη διάκριση των μετοχών είναι σε ανώνυμες και ονομαστικές μετοχές, διάκριση που έχει σημασία κυρίως για τον τρόπο μεταβίβασής τους.

Ανώνυμες είναι οι μετοχές οι οποίες δεν αναφέρουν το όνομα του δικαιούχου, Μέτοχος θεωρείται ότι είναι ο κομιστής, δηλαδή το πρόσωπο που φέρει τον τίτλο και που είναι κατά τεκμήριο κύριος της μετοχής. Η μεταβίβαση των μετοχών αυτών, υπό την προϋπόθεση ότι δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, γίνεται χωρίς διατυπώσεις, κατά τους κανόνες για τη μεταβίβαση κινητού πράγματος.

Ονομαστικές είναι οι μετοχές, στις οποίες αναφέρεται το όνομα του δικαιούχου, το οποίο πρέπει να σημειωθεί και στο τηρούμενο από την εταιρεία βιβλίο Μετόχων. Για την εταιρεία, Μέτοχος είναι το πρόσωπο, του οποίου το όνομα αναγράφεται στο βιβλίο Μετόχων. Οι ονομαστικές μετοχές σε αντίθεση με τις ανώνυμες μεταβιβάζονται με πολύπλοκο τρόπο. Για τη μεταβίβαση τους απαιτείται συμφωνία για τη μετάθεση της κυριότητας και παράδοση της μετοχής, επιπλέον απαιτείται έκδοση νέου τίτλου ή σημείωση της μεταβίβασης πάνω στη μετοχή. Ακόμη απαιτείται η σημείωση του ονόματος του νέου Μετόχου στο βιβλίο Μετόχων. Για τη μεταβίβαση των ονομαστικών μετοχών που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο υπάρχει ειδική νομοθετική πρόβλεψη. Σύμφωνα με το άρθρο 11α του Ν. 2190/1920, το κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας διαιρείται σε μετοχές που μπορεί να είναι ανώνυμες ή ονομαστικές και ενσωματώνονται σε τίτλους μιας ή περισσοτέρων μετοχών. Από το ίδιο το άρθρο αλλά και από μεταγενέστερους Νόμους

προβλέπονται εξαιρέσεις και για ορισμένες κατηγορίες εταιρειών επιβάλλεται οι μετοχές τους να είναι ονομαστικές.

Άλλη διάκριση των μετοχών, ανάλογα με τα δικαιώματα που παρέχουν στους κατόχους του είναι σε κοινές, προνομιούχες και μετοχές επικαρπίας.

Κοινές

είναι οι μετοχές για τις οποίες ισχύει η αρχή της ισότητας και τα δικαιώματα που απορρέουν από κάθε κοινή μετοχή είναι ίσα. Σύμφωνα με το άρθρο 30 του Ν. 1290/1920 όπως ισχύει σήμερα, κάθε κοινή μετοχή παρέχει δικαίωμα ψήφου και τα περιουσιακά δικαιώματα είναι ανάλογα προς το από τη μετοχή αντιπροσωπευόμενο ποσοστό κεφαλαίου.

Προνομιούχες

Το άρθρο 3 του Ν. 2190 κατά παρέκκλιση της αρχής της ισότητας των μετοχών, επιτρέπει την έκδοση από την εταιρεία είτε κατά τη σύσταση της, είτε με τροποποίηση του καταστατικού της, ονομαστικών ή ανωνύμων μετοχών οι οποίες χορηγούν στους κατόχους τους ορισμένα προνόμια. Τα προνόμια αυτά μπορεί να είναι σωρευτικά ή διαζευκτικά τα εξής:

α) Να παίρνουν κατά προτίμηση, το από το άρθρο 45 του Ν. 2190 πρώτο μέρος. Εάν δηλαδή τα προς διανομή κέρδη δεν αρκούν για να δοθεί πρώτο μέρος σε όλους τους Μετόχους, το λαμβάνουν κατά προτίμηση μόνο οι κάτοχοι προνομιούχων μετοχών.

β) Να παίρνουν κατά προτίμηση το καταβληθέν από τους κατόχους τους κεφάλαιο, από το προϊόν της εκκαθάρισης, κατά τη λύση της εταιρείας. Εάν δηλαδή το προϊόν της εκκαθάρισης δεν αρκεί για να αποδοθεί το εισφερθέν από όλους τους Μετόχους κεφάλαιο (εισφορά τους), τότε οι Μέτοχοι με προνομιούχες μετοχές το παίρνουν, προηγούμενοι των άλλων Μετόχων, που κατέχουν κοινές μετοχές.

γ) Να παίρνουν σωρευτικό μέρος, δηλαδή αθροιστική καταβολή πρώτου μερίσματος και για τις παρελθούσες χρήσεις κατά τις οποίες, λόγω ζημιών δεν έγινε σ' αυτούς καταβολή του πρώτου μερίσματος. Αν για παράδειγμα, κατά τις χρήσεις 2000 και 2001 υπήρξε ζημιά και η χρήση 2002 παρουσιάζει κέρδη, οι κάτοχοι μετοχών μ' αυτό το προνόμιο θα πάρουν σωρευτικό μέρος για τρεις χρήσεις (2000,2001,2002).

δ) Αν προνομιούχες μετοχές εκδοθούν χωρίς δικαίωμα ψήφου, επιτρέπεται να καθορισθεί υπέρ αυτών, δικαίωμα απολήψεως ορισμένου τόκου, σε περίπτωση μη ύπαρξης ή μη επάρκειας κερδών. Σ' αυτή την περίπτωση αμφισβητείται νομικά αν πρόκειται περί αξιόγραφου Μετοχής ή Ομολογίας.

Επικαρπίας

Το άρθρο 15α του Ν. 2190, που εισήχθη στο Νόμο από τα Π.Δ. 409/86 και 498/87 με σκοπό την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην 2η εταιρική οδηγία και είναι γαλλικής προέλευσης, επιτρέπει κατ' εξαίρεση των διατάξεων, που ήδη αναφέρθηκαν και απαγορεύουν την απόδοση στους Μετόχους των εισφορών τους, κατά τη διάρκεια λειτουργίας της εταιρείας, την απόδοση στους Μετόχους του συνόλου ή μέρους της ονομαστικής αξίας των μετοχών τους κατά τη διάρκεια λειτουργίας της εταιρείας. Σκοπός της απόδοσης αυτής είναι να πραγματοποιηθεί απόσβεση του Μ.Κ., όταν η εταιρεία έχει υπερβολικά κέρδη ή αποθεματικά, (βλέπε και σχετική παράγραφο περί απόσβεσης Μ.Κ.). Με την απόδοση στους Μετόχους του συνόλου ή μέρους της ονομαστικής αξίας κάθε μιας από τις μετοχές τους, η Α.Ε. ακυρώνει τους παλιούς τίτλους και παραδίδει στη θέση τους, νέους που

ονομάζονται μετοχές επικαρπίας. Οι μετοχές αυτές ενσωματώνουν τα δικαιώματα των κοινών μετοχών, με εξαίρεση το δικαίωμα επιστροφής της αξίας της εισφοράς κατά την εκκαθάριση, και το δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή του πρώτου μερίσματος, που σύμφωνα με το άρθρο 15α, εισπράττεται μόνον από τους Μετόχους, των οποίων οι μετοχές δεν έχουν αποσβεσθεί.

Αύλες μετοχές

Από το έτος 1996, σύμφωνα με το Νόμο 2396/1996 "περί επενδυτικών υπηρεσιών στον τομέα των κινητών αξιών", όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από τους Νόμους 2533/1997 και 2651/98 "Ρυθμίσεις θεμάτων χρηματιστηριακής αγοράς", για τις εισηγμένες, στην κύρια και παράλληλη αγορά του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, μετοχές Ελληνικών Ανωνύμων Εταιρειών, δεν εκδίδονται τίτλοι, και οι υφιστάμενοι τίτλοι παύουν να ενσωματώνουν μετοχικά δικαιώματα. Οι προαναφερθείσες μετοχές καταχωρίζονται χωρίς αύξοντες αριθμούς, στα αρχεία της Ανώνυμης Εταιρείας Αποθετηρίων Τίτλων (άυλες μετοχές) και παρακολουθούνται με καταχωρίσεις στα αρχεία αυτά. Η Ανώνυμη Εταιρεία Αποθετηρίων Τίτλων αναλαμβάνει, με όρους που συνομολογεί ελευθέρως και την παροχή των εξής υπηρεσιών:

- α) διανομή μερισμάτων,
- β) εξόφληση τοκομεριδίων,
- γ) διανομή αξιόγραφων,
- δ) μεσολάβηση στη μεταβίβαση δικαιωμάτων προτιμήσεως ή δικαιωμάτων λήψης μετοχών χωρίς ανταλλαγές.

3.3 Ιδρυτικοί τίτλοι

Σύμφωνα με το άρθρο 15 του Ν. 2190 μπορεί να συμφωνηθεί - εφόσον προβλεφθεί στο καταστατικό - ότι όλοι ή μερικοί από τους ιδρυτές θα πάρουν ως ανταμοιβή για καθορισμένες ενέργειες τους κατά την ίδρυση της εταιρείας, αριθμό ιδρυτικών τίτλων. Οι ιδρυτικοί τίτλοι είναι αξιόγραφα διαφορετικά των μετοχών γιατί δεν ενσωματώνουν εταιρική ιδιότητα αλλά ιδιόρρυθμη ενοχική απαίτηση κατά της εταιρείας. Οι κάτοχοι τους δεν είναι Μέτοχοι αλλά δανειστές της εταιρείας. Οι τίτλοι αυτοί εκδίδονται ονομαστικοί, δεν έχουν ονομαστική αξία και μπορεί να εκδοθούν σε αριθμό που δεν υπερβαίνει το ένα δέκατο του αριθμού των μετοχών που εκδίδει η εταιρεία. Οι ιδρυτικοί τίτλοι δεν παρέχουν στους κατόχους τους δικαίωμα συμμετοχής εις την διοίκηση και διαχείριση της εταιρείας, ούτε και στο προϊόν εκκαθάρισεως της περιουσίας της. Το μόνον δικαίωμα που παρέχουν είναι απόληψη τμήματος καθαρών κερδών. Η ανώνυμη εταιρεία δικαιούται δέκα έτη μετά την έκδοση τους να τους εξαγοράσει και να τους ακυρώσει. Επισημαίνεται ότι η έκδοση ιδρυτικών τίτλων είναι σπάνια στην πρακτική.

Κοινοί Ιδρυτικοί Τίτλοι

Οι Κοινοί Ιδρυτικοί Τίτλοι εκδίδονται μόνον κατά την ίδρυση της εταιρείας. Δίδονται σε ιδρυτές ως ανταμοιβή για συγκεκριμένες υπηρεσίες που προσέφεραν για τη σύσταση της εταιρείας. Οι Κοινοί Ιδρυτικοί Τίτλοι παρέχουν στους κατόχους τους δικαίωμα απόληψης τμήματος των καθαρών κερδών της εταιρείας που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το 1/4 των καθαρών κερδών μετά την αφαίρεση των κρατήσεων για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και για τη διανομή του πρώτου μερίσματος στους Μετόχους. Όπως προαναφέρθηκε η εταιρεία έχει δικαίωμα, δέκα έτη μετά την έκδοση τους, να εξαγοράσει και ν' ακυρώσει τους τίτλους που παραχώρησε, εφόσον υπάρχει πρόβλεψη στο καταστατικό της. Η αξία εξαγοράς δεν

μπορεί συνολικά για όλους τους τίτλους να υπερβαίνει το ποσό που αντιστοιχεί στην κεφαλαιοποίηση με 15% του μέσου μερίσματος, που καταβλήθηκε στους κατόχους τους, κατά την τελευταία τριετία, πριν την εξαγορά.

Εξαιρετικοί Ιδρυτικοί Τίτλοι

Οι εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι εκδίδονται τόσο κατά την ίδρυση, όσο και κατά τη λειτουργία της εταιρείας, όταν γίνεται αύξηση του Μ.Κ. με τροποποίηση τους αρχικού καταστατικού, ως ανταμοιβή σε εισφορές σε είδος που δεν είναι δυνατόν να αποτιμηθούν εύκολα σε χρήμα ή είναι αμφιβόλου αξίας, (όπως π.χ. φήμης πελατείας, διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας). Υπάρχει περίπτωση να δοθούν και ως ανταμοιβή σε εισφορά που είναι δεκτική αποτιμήσεως αλλά που οι εισφέροντες δεν επιθυμούν να γίνουν Μέτοχοι ή η Α.Ε. να μην τους θέλει για Μετόχους. Για τους εξαιρετικούς ιδρυτικούς τίτλους η εταιρεία μπορεί να παραχωρεί μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής στα κέρδη και μεγαλύτερη αξία εξαγοράς από αυτά που προβλέπονται για τους κοινούς ιδρυτικούς τίτλους. Η διάρκεια τους όμως δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από την προβλεπόμενη διάρκεια χρησιμοποίησεως των εισφερόμενων περιουσιακών στοιχείων. Η εξακρίβωση υπάρξεως τέτοιων εισφορών σε είδος καθώς και η διάρκεια χρησιμοποίησεως τους γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του Ν. 2190.

3.4 Ομολογίες

Οι ομολογίες είναι αξιόγραφα που ενσωματώνουν τοκοφόρο χρηματική απαίτηση των κατόχων τους κατά της ανώνυμης εταιρείας που τις εξέδωσε. Οι κάτοχοι τους δεν είναι Μέτοχοι αλλά δανειστές της εταιρείας. Ομολογίες εκδίδονται όταν η Α.Ε. συνάψει ομολογιακό δάνειο. Η κάλυψη του ομολογιακού δανείου μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε με απ' ευθείας συνεννόηση με τους δανειστές είτε με δημόσια εγγραφή, στην τελευταία περίπτωση απαιτείται παροχή αδείας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η οποία εγκρίνει και το επιτόκιο του ομολογιακού δανείου, καθώς και ανάληψη της εγγραφής κάλυψης από Τράπεζα, Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ή από το Χρηματιστήριο Αθηνών.

Διακρίσεις των ομολογιών

Οι ομολογίες διακρίνονται σε κοινές και σε μετατρέψιμες σε μετοχές. Κοινές είναι οι ομολογίες που ενσωματώνουν υποχρεωτικά το δικαίωμα τόκου, σύμφωνα με το επιτόκιο έκδοσης του δανείου. Εκτός του δικαιώματος αυτού, ο Νόμος επιτρέπει και την παροχή δικαιώματος απόληψης ορισμένων ποσοστών επί των κερδών. Οι ομολογίες εξοφλούνται κατά το χρόνο λήξης του δανείου. Η εταιρεία μπορεί να τις εξαγοράσει πριν από τη λήξη του δανείου και να τις αποσύρει από την κυκλοφορία. Μετατρέψιμες σε μετοχές. Ο Νόμος 4237/1962 εισήγαγε το θεσμό των ομολογιών που μπορεί να μετατραπούν σε μετοχές. Οι μετατρέψιμες ομολογίες σε μετοχές έχουν όλα τα δικαιώματα των κοινών και επιπλέον, (σύμφωνα με το άρθρο 39 του Ν. 2190 που προστέθηκε με το Ν. 4237/1962), παρέχουν στους κατόχους τους και το δικαίωμα να ζητήσουν από την εταιρεία την αντικατάστασή τους με μετοχές. Για να υπάρξει η δυνατότητα παροχής του δικαιώματος αυτού ο Νόμος θέτει ορισμένες προϋποθέσεις. Οι προϋποθέσεις αυτές είναι:

α) Το ύψος του δανείου που εκδίδεται με μετατρέψιμες ομολογίες δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το ήμισυ του καταβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου

β) Στην απόφαση της Γ.Σ. (που λαμβάνεται με εξαιρετική πλειοψηφία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29 § 3 του Νόμου 2190) περί της εκδόσεως τέτοιου

ομολογιακού δανείου πρέπει να ορίζεται ο χρόνος και ο τρόπος ασκήσεως από τους κατόχους, του δικαιώματος μετατροπής

γ) Στην ίδια απόφαση πρέπει να ορίζεται και η ονομαστική αξία των μετοχών, που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από την τιμή έκδοσης των μετατρεπομένων ομολογιών

δ) Με τη χορήγηση από την εταιρεία των αντιστοίχων μετοχών, θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκε ισόποση αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Η Αύξηση και η Μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου

4.1 Η αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου

Για όλες τις εταιρείες ισχύει όπως ήδη αναφέρθηκε η αρχή σταθερότητας του Κεφαλαίου. Είναι όμως δυνατόν κατά τη λειτουργία της Ανώνυμης Εταιρείας να παρουσιαστεί ανάγκη εισροής νέων περιουσιακών στοιχείων, είτε για την επέκταση των εργασιών της είτε για την κάλυψη ζημιών της. Για τους λόγους αυτούς προβλέπεται η αύξηση του Μετοχικού της Κεφαλαίου. Επειδή το ύψος του Μετοχικού Κεφαλαίου καθορίζεται στο καταστατικό και αποτελεί πολύ σημαντικό παράγοντα για την εταιρεία, η αύξηση του αποφασίζεται από την εξαιρετική γενική συνέλευση των Μετόχων. Σε ειδικές περιπτώσεις μπορεί να γίνει και με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό της εταιρείας. Σε κάθε περίπτωση υπάρχει τροποποίηση του καταστατικού και δημοσίευση στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της εφημερίδας της κυβερνήσεως. Τεχνικά η αύξηση επιτυγχάνεται είτε με έκδοση νέων μετοχών, είτε με αύξηση της ονομαστικής αξίας των ήδη υπαρχόντων μετοχών. Η τελευταία τεχνική δεν μπορεί να εφαρμοστεί αν ήδη η ονομαστική αξία των μετοχών είναι η ανώτερη προβλεπόμενη από το Νόμο, δηλαδή 100€.

Δικαίωμα προτίμησης για τους παλαιούς μετόχους

Με την αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου εισέρχονται νέοι Μέτοχοι στην Ανώνυμη Εταιρεία, με συνέπεια να θίγονται τα συμφέροντα των παλαιών Μετόχων. Έναντι αυτής της ζημίας των παλαιών Μετόχων, ο Νόμος 2190 άρθρο 13 παράγραφος 5, καθιερώνει για αυτούς το Δικαίωμα προτίμησης. Οι λόγοι για τους οποίους θίγονται τα συμφέροντα των παλαιών μετόχων είναι αρχικά γιατί κλονίζεται η θέση ισχύος τους, από άποψη ποσοστού συμμετοχής στο κεφάλαιο, γιατί είναι ενδεχόμενο να αλλοιωθεί το ποσοστό συμμετοχής τους στο κεφάλαιο. Για παράδειγμα Μέτοχος που κατέχει 5 μετοχές σε Α.Ε. που έχει 10.000 μετοχές, η συμμετοχή του στο κεφάλαιο είναι 5 προς 10.000. Αν η εταιρεία κάνει αύξηση κατά 2.000 μετοχές, η συμμετοχή του στο κεφάλαιο μετά την αύξηση θα είναι 5 προς 12.000, με την προϋπόθεση ότι δεν αγοράζει αυτός τις νέες μετοχές, αλλά τρίτο πρόσωπο. Ένας δεύτερος λόγος είναι ότι μειώνεται η εσωτερική - λογιστική αξία της μετοχής του. Δηλαδή στα αποθεματικά κεφάλαια που έχουν δημιουργηθεί μέχρι την ημερομηνία της αύξησης θα συμμετέχουν από την αύξηση και μετέπειτα και οι νέοι Μέτοχοι. Για παράδειγμα Ανώνυμη Εταιρεία με Μετοχικό Κεφάλαιο 60.000€ που αποτελείται από 6.000€ κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας 10€ και με αποθεματικό κεφάλαιο 12.000€ έχει εσωτερική αξία μετοχής 12€, δηλαδή (60.000MK+12.000 Αποθ)/ 6.000 μετοχές. Αν η ανώνυμη εταιρεία κάνει αύξηση του Μετοχικού της Κεφαλαίου με έκδοση 2.000 νέων μετοχών ονομαστικής αξίας 10€, η εσωτερική αξία της μετοχής μετά την

αύξηση θα είναι 11,5€, δηλαδή (60.000MK+20.000 αύξηση+12.000αποθεματικά)/6.000 μετοχές+2.000 μετοχές. Ένας ακόμη λόγος είναι ότι περιορίζονται τα δικαιώματα των παλαιών μετόχων πάνω στο προϊόν της εκκαθάρισης αφού θα μοιρασθεί σε περισσότερα ίσα τμήματα. Το δικαίωμα προτίμησης που προβλέπεται από το Νόμο απαλείφει σχετικά τα μειονεκτήματα αυτά. Συνίσταται στην προνομιακή μεταχείριση των παλαιών μετόχων που πρέπει να κάνει η εταιρεία ώστε να αγοράσουν αυτοί κατά προτεραιότητα τις νέες μετοχές. Το Διοικητικό Συμβούλιο πρέπει να απευθύνει πρόσκληση προς τους παλαιούς μετόχους να ασκήσουν το δικαίωμα προτίμησης, που τους παρέχει ο Νόμος, μέσα σε προθεσμίες που δεν μπορεί να είναι μικρότερες του ενός μήνα. Το δικαίωμα αυτό είναι ανάλογο με τη συμμετοχή του κάθε Μετόχου στο κεφάλαιο. Αν μέσα στην ορισμένη προθεσμία δεν αναληφθούν όλες οι νέες μετοχές από τους παλαιούς μετόχους, το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να τις διαθέσει σε τρίτους. Το δικαίωμα προτίμησης δεν ισχύει όταν πρόκειται για εισφορές σε είδος ή όταν η αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου γίνεται με συμψηφισμό χρεών, οπότε οι παλαιοί Μέτοχοι παραιτούνται αυτοδίκαια των δικαιωμάτων τους.

Σε περίπτωση που τις νέες μετοχές αγοράσουν τρίτοι και για να μη βλάπτονται τα συμφέροντα των παλαιών μετόχων είναι δυνατόν να διατεθούν οι μετοχές πάνω από το άρτιο, στην πραγματική – εσωτερική τους αξία. Σύμφωνα με το προαναφερόμενο παράδειγμα στα 12€, ώστε να παραμείνει η εσωτερική αξία Δηλαδή 50.000MK+20.000αύξηση + 12.000αποθεματικά+2.000μχ*2€ πάνω από το άρτιο/5000μετοχές + 2.000 μετοχές.

4.1.1 Τρόποι αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου

Η αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου μπορεί να πραγματοποιηθεί με τους εξής τρόπους:

α) Με νέες εισφορές

Πρόκειται για μια πραγματική αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου γιατί εισρέουν στην Εταιρεία νέα περιουσιακά στοιχεία αυξανόμενης συγχρόνως της καθαρής της θέσης και του Ενεργητικού της. Σε περίπτωση αυξήσεως του κεφαλαίου που δεν επιτευχθεί η ανάληψη όλων των νέων μετοχών, αυτή ματαιώνεται και όσα πρόσωπα είχαν καταβάλει εισφορά έχουν αξίωση επιστροφής της. Η καταβολή της αυξήσεως μπορεί να γίνει σε χρήμα ή σε είδος, στην τελευταία περίπτωση οι σε είδος εισφορές αποτιμώνται από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190. Οι μετοχές μπορεί να διατεθούν και πάνω από το άρτιο, όπως και να διατεθούν με δημόσια εγγραφή. Τα προκύπτοντα έξοδα εμφανίζονται στο λογαριασμό 16.13 "Έξοδα αυξήσεως Κεφαλαίου".

Παράδειγμα: Η Α.Ε. "Ψ" αυξάνει το Μετοχικό της Κεφάλαιο κατά 20.000€ με έκδοση 2.000 νέων μετοχών των 10€ και διάθεση στην τιμή των 11€ (πάνω από το άρτιο). Οι μετοχές θα εξοφληθούν αμέσως με μετρητά και εξ ολοκλήρου, τα έξοδα της αυξήσεως του Μ.Κ είναι 500€.

Οι ανάλογες εγγραφές είναι:

1)		
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33,03	Μέτοχοι λογ. καλύψεως Μ.Κ. (2.000 χ 11)	22.000,00
40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
40.02	Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	20.000,00
41	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ-ΔΙΑΦ. ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ-	

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ-ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	
41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο (2.000)μ χ 1€	2.000,00

Αύξηση Μ.Κ. τροποποίηση καταστατικού Νο ...

2)

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο Κεφάλαιο	22.000,00
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.03 Μέτοχοι λογ. κάλυψης Μετοχικού Κεφαλαίου	22.000,00

Μεταφορά λογ. Εμφάνιση οφειλής μετόχων

3)

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	
38.00 Ταμείο	22.000,00
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο Κεφάλαιο	22.000,00

Καταβολή Μ.Κ. σε μετρητά

4)

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
40.02 Οφειλόμενο ΜΚ κοινών μετοχών	20.000,00
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ-ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΕΠΙΧ. ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	
41.01 οφειλόμενη διαφορά από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	2.000,00
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
40.00 καταβλημένο ΜΚ κοινών μετοχών	20.000,00
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ-ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΠΡ. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	
41.00 καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	2.000,00

Μεταφορά λογαριασμών

5)

16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ	
16.13 Έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου	1.000,00
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	
38.00 Ταμείο	1.000,00

Πληρωμή εξόδων

β) Με συμψηφισμό χρεών (μετατροπή πιστωτών σε μετόχους)

Η περίπτωση αυτή εμφανίζεται όταν η Ανώνυμη Εταιρεία δεν έχει αρκετή ρευστότητα για να ικανοποιήσει τους πιστωτές της και τους προτείνει λοιπόν να συμψηφίσει το χρέος της προς αυτούς κάνοντας τους μετόχους, με ανάλογη αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου. Συνήθως δίνονται προνομιούχες μετοχές σε ανταμοιβή της επιζήμιας για τους πιστωτές λύσεως. Τέτοιες περιπτώσεις μπορεί να είναι, οι απλοί πιστωτές, οι δικαιούχοι από εξαγορά ιδρυτικών τίτλων ή οι κάτοχοι ομολογιών μετατρέψιμων σε μετοχές. Φανερό είναι ότι οι παλιοί μέτοχοι σε αυτή τη περίπτωση παραιτούνται του δικαιώματος προτίμησης.

Παράδειγμα: Η Α.Ε. "Ψ" κάνει αύξηση του Μετοχικού της Κεφαλαίου κατά 10.000€ και εκδίδει 1.000 προνομιούχες μετοχές των 10€ η κάθε μια, που τις δίνει στους πιστωτές της για να καλύψει ισόποσο χρέος της. Οι ανάλογες εγγραφές είναι:

33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.03	Μέτοχοι λογ. Καλύψεως ΜΚ	10.000,00
40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
40.03	Οφειλόμενοι ΜΚ Προν/χων μετοχών	10.000,00

Αύξηση ΜΚ έκδοση 1.000 μετοχών *10€
Τροποποίηση καταστατικού Νο...

2)

33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.04	Μέτοχοι οφειλόμενο Κεφάλαιο	
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.03	Μέτοχοι λογ. Καλύψεως ΜΚ	10.000,00

μεταφορά λογαριασμού
ή

3)

53/50	ΠΙΣΤΩΤΕΣ/ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	10.000,00	
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		10.000,00
33.04	Μέτοχοι οφειλόμενο Κεφάλαιο		

Συμψηφισμός χρέους

40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
40.03	Οφειλόμενο ΜΚ προνομιούχων μετοχών	10.000,00
40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
40.01	Καταβλημένο ΜΚ προνομιούχων μετοχών	10.000,00

μεταφορά λογαριασμού

γ) Με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών κεφαλαίων

Η αύξηση αυτή σε αντίθεση με τις προηγούμενες περιπτώσεις αποτελεί μόνο ονομαστική, τυπική και όχι ουσιαστική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου γιατί τα αποθεματικά κεφάλαια είναι ήδη μια μορφή του ίδιου κεφαλαίου της Α.Ε.. Η κεφαλαιοποίηση των τακτικών αποθεματικών γίνεται όταν φθάσουν σε ύψος μεγαλύτερο του 30%ΜΚ ή μετά 5 χρόνια από την τελευταία κεφαλαιοποίηση. Υπάρχουν ειδικά αποθεματικά που δεν κεφαλαιοποιούνται (π.χ. αφορολόγητα αποθεματικά). Η αύξηση επιτυγχάνεται με χορήγηση δωρεάν στους Μετόχους των νέων μετοχών.

Παράδειγμα: Η Α.Ε. "ψ" κάνει αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά 20.000,00€ με κεφαλαιοποίηση έκτατων αποθεματικών κεφαλαίων.

33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.03	Μέτοχοι λογ. καλύψεως ΜΚ	20.000,00
40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
40.02	Οφειλόμενο ΜΚ κοινών μετοχών	20.000,00

Αύξηση ΜΚ τροποποίηση κατ. Νο...

33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.04	Μέτοχοι - Οφειλόμενο κεφάλαιο	20.000,00
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.03	Μέτοχοι-λογ κάλυψης Μετοχικού Κεφαλαίου	20.000,00

Μεταφορά λογ. Εμφάνιση οφειλής μετόχων

41	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ-ΔΙΑΦ. ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ-ΕΠΙΧ. ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	
41.05	Έκτατα αποθεματικά	20.000,00
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.04	Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο	20.000,00

Κεφαλαιοποίηση έκτατων αποθεματικών

40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
40.02	Οφειλόμενο ΜΚ κοινών μετοχών	20.000,00
40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
40.00	Καταβλημένο Μ Κ κοινών μετοχών	20.000,00

Μεταφορά λογαριασμού

4.2 Η μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου

Κατά παρέκκλιση της Αρχής της σταθερότητας του Κεφαλαίου, η Ανώνυμη Εταιρεία μπορεί να προβεί σε μείωση του Μετοχικού της Κεφαλαίου. Απαραίτητη

προϋπόθεση της μείωσης είναι απόφαση της γενικής συνέλευσης και τροποποίηση του καταστατικού. Επίσης, σε αντίθεση με ότι προβλέπεται για την αύξηση, το καταστατικό δεν μπορεί να αναθέτει στο Διοικητικό Συμβούλιο την απόφαση για μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου. Η απόφαση για μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. Τεχνικά η μείωση πραγματοποιείται με δύο τρόπους. Είτε με μείωση της ονομαστικής αξίας όλων των μετοχών, είτε με τη μείωση-ακύρωση αριθμού μετοχών. Ο πρώτος τρόπος δεν τυγχάνει εφαρμογής όταν η ονομαστική αξία των μετοχών είναι ήδη η κατώτερη που προβλέπει ο Νόμος, δηλαδή 0,30 Ευρώ.

Η μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου διακρίνεται σε αναγκαστική- υποχρεωτική, η οποία γίνεται επειδή η Εταιρεία δεν κατόρθωσε να πωλήσει τις νέες μετοχές που εξέδωσε, σε αντικατάσταση αυτών που ακύρωσε λόγω μη εξοφλήσεως τους από τους κατόχους του και σε προαιρετική που αποφασίζεται από την Ανώνυμη Εταιρεία για δύο κυρίως λόγους:

Πρώτον γιατί μέρος του κεφαλαίου δεν είναι απαραίτητο στην Εταιρεία και με τη μείωση αποδεσμεύεται. Το γεγονός αυτό δεν συναντάται συχνά στην πράξη.

Δεύτερον γιατί λόγω συσσωρευμένων ζημιών έχει μειωθεί η καθαρή θέση της Εταιρείας.

Με τη μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου του δεύτερου λόγου, αποσβένονται συγχρόνως οι ζημίες. Η μέθοδος αυτή ονομάζεται και χρηματοοικονομική εξυγίανση της Εταιρείας και συνήθως συνοδεύεται από ταυτόχρονη αύξηση.

4.2.1 Τρόποι μείωσης του Μετοχικού Κεφαλαίου

α) Με αναγκαστική μείωση.

β) Με απόφαση της Εταιρείας λόγω υπερεπάρκειας του Μετοχικού Κεφαλαίου. Στην περίπτωση αυτή, το Μετοχικό Κεφάλαιο επιστρέφεται στους Μετόχους. Το Ε.Γ.Λ.Σ. προβλέπει ξεχωριστό δευτεροβάθμιο λογαριασμό για να εμφανισθεί η υποχρέωση της Εταιρείας για Επιστροφή του Κεφαλαίου, είναι ο λογαριασμός 53.16 "Μέτοχοι - αξία μετοχών τους προς απόδοση, λόγω αποσβέσεως ή μειώσεως του Μ.Κ."

Η μείωση αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε με μείωση της ονομαστικής αξίας όλων των μετοχών, είτε με ακύρωση αριθμού μετοχών. Για την ίση μεταχείριση των Μετόχων, οι μετοχές που ακυρώνονται προσδιορίζονται με κλήρωση. Μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου με ακύρωση ορισμένων μετοχών είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί και με απόφαση της γενικής συνέλευσης για απόκτηση των μετοχών της αυτών, με σκοπό στη συνέχεια να τις ακυρώσει για να μειώσει το Μετοχικό της Κεφάλαιο, (άρθρο 16 §. 2 Ν 2190). Στην τελευταία περίπτωση, η εξαγορά μπορεί να γίνει πάνω ή κάτω από το άρτιο, οπότε θα προκύψει αντίστοιχα μία ζημία ή ένα κέρδος για την εταιρεία.

Παράδειγμα: Η Ανώνυμη Εταιρεία "Φ" μειώνει το κεφάλαιο της κατά 80.000 Ευρώ με ακύρωση 800 κοινών μετοχών και 200 προνομιούχων μετοχών ονομαστικής αξίας 80 Ευρώ.

Η ανάλογη εγγραφή μειώσεως του κεφαλαίου είναι:

40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	80.000,00
40.00	Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών	
	800 μ χ 80	64.000,00
40.01	Καταβλημένο Μ.Κ. προνομιούχων μετοχών	
	200μ χ 80	16.000,00
53	ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	

53.16 Μέτοχοι αξία μετοχών τους προς απόδοση
λόγω μειώσεως του Μ.Κ. 80.000,00

Μείωση Μ.Κ. Τροποποίηση καταστατικού Νο

γ) Με απόσβεση ζημιών.

Στην περίπτωση αυτή μειώνεται συγχρόνως το Μετοχικό Κεφάλαιο και οι υπάρχουσες ζημιές στον ισολογισμό της Εταιρείας. Οι ζημιές αυτές μπορεί να βρίσκονται στο λογαριασμό 42.01 "Υπόλοιπο ζημιών χρήσης σε νέο" ή και στον 42.02 "Υπόλοιπο ζημιών προηγούμενων χρήσεων".

Παράδειγμα α). Με ισόποση μείωση της ονομαστικής αξίας όλων των μετοχών.

Η Α.Ε. "Φ" που έχει μετοχικό κεφάλαιο 80.000,00 (8.000 μ. χ 10 Ευρώ)

κάνει μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά 8.000,00 Ευρώ, με μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών της από 10 Ευρώ σε 9 Ευρώ η κάθε μία. Έτσι το μετοχικό της κεφάλαιο θα γίνει 72.000,00 (8.000 μ. χ 9 Ευρώ). Η μείωση γίνεται για να αποσβεστεί ισόποση ζημία.

Οι ανάλογες εγγραφές είναι:

40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
40.00	Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών	8.000,00
53	ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
53.16	Μέτοχοι-αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω αποσβέσεως ή μειώσεως του Μ.Κ.	8.000,00

Μείωση Μ.Κ., τροποποίηση καταστ. Νο...

53	ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
53.16	Μέτοχοι-αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω αποσβέσεως ή μειώσεως του Μ.Κ.	8.000,00
42	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΕ ΝΕΟ	
42.01	Υπόλοιπο ζημιών χρήσεως σε νέο ή και	
42.02	Υπόλοιπο ζημιών προηγ. Χρήσεων	8.000,00

Απόσβεση ζημιάς

Ο τρόπος αυτός δεν έχει εφαρμογή στην περίπτωση που η ονομαστική αξία των μετοχών είναι 0,30 Ευρώ, δηλ. το κατώτερο επιτρεπτό όριο.

